

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, NOVEMBER – LAPKRIČIO 13, 2014 • Vol. CV Nr. 134 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-12-14

ŠIAME NUMERYJE:

Ignas Skrupskelis: asmenybė ir laikmetis – 2 psl.

Pasiryžusi
„kalmus nuversti“ – 12 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Tarp Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių ekonominio bendradarbiavimo viršūnių susitikimo Pekine dalyvių – ir JAV bei Rusijos prezidentai. EPA-ELTA nuotr.

B. Obama ir V. Putinas bendravo APEC viršūnių susitikime

JAV ir Rusijos prezidentai Barack Obama ir Vladimiras Putinas po pirmojo Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių ekonominio bendradarbiavimo (APEC) įvykusio posėdžio Pekine susitiko pabendrauti. Dviejų šalių vadovai neilgam užsibuvo posėdžių salėje. Kitiems viršūnių susitikimo dalyviams teko laukti jų bendros nuotraukos iškilmėse. Tačiau apie ką kalbėjo prezidentai, lieka neaišku.

Kremliaus atstovas spaudai Dmitrijus Peskovas patvirtino dviejų vadovų derybų galimybę per Didžiojo dvidešimtuko (G20) aukščiausio lygio forumą, kuris įvyks savaitgalį Australijos Brisbano mieste.

Tuo tarpu JAV prezidentas Barack Obama ir Ki-

nijos vadovas Xi Jinping baigdami dvi dienas trukusius pokalbius, lapkričio 12 d. Didžiojoje liaudies salėje Pekine paskelbė bendrą pareiškimą dėl klimato kaitos ir pareiškė bendradarbiausiantys atsinaujinančios energijos srityje.

B. Obama pabrėžė, kad JAV iki 2025 metų 26-28 proc. sumažins šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, palyginti su 2005-aisiais. Xi Jinping sakė, kad Kinija iki 2030 metų atsinaujinančios energijos dalį padidins iki maždaug 20 proc. JAV skaičiavimais, Kinija maždaug 2030-aisiais pasieks aukščiausią savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygį.

ELTA

Vilniuje posėdžiauja Seimo ir PLB atstovai.

O. Posaškovos nuotr.

„Turime ruošti referendumui dėl pilietybės“

Lapkričio 11 d. Seime pradėjo posėdžiauti Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija. Komisijos nariai diskutuoja Lietuvoje ir užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams aktualiomis temomis – apie pilietybės išsaugojimą, verslo plėtros ir naujų rinkų paiešką, investicijų į žemės ūkį stabilumą, lietuvių kalbos, kaip užsienio kalbos, statusą, vienmandatės apygardos įsteigimą užsienyje gyvenantiems piliečiams balsuoti, patriotinį ugdymą ir tautos auklėjimą, pasirengimą krašto gynybai galimos Rusijos agresijos akivaizdoje, neį-

galiųjų įdarbinimą ir kt.

Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisiją sudaro dešimt Seimo narių bei dešimt PLB atstovų. Komisijos paskirtis – skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinių tradicijų puoselėjimą. – 3 psl.

Žmogaus prigimtyje, kaip ir okeane, yra gelmių, kurių negalima ištirti – Ch. Dickens

Kęstutis Skrupskelis
**Ignas Skrupskelis:
asmenybė ir laikmetis**
Versus Aureus, 2014

RIMAS ČERNIUS

Ketvirtasis Dievo įstatymas liepia: gerbk savo tėvą ir motiną. Tai priesakas šiais Šeimos metais, kuriam verta skirti ypatingą dėmesį. Filosofijos daktaras profesorius Kęstutis Skrupskelis savo tėvą Igną Skrupskelį pagerbė, parašydamas jo biografiją, kurią pavadino „Ignas Skrupskelis: asmenybė ir laikmetis”. Jau iš pavadinimo galima spręsti, kad tai nėra eilinė biografija. Kęstutis Skrupskelis aprašo ne tik savo tėvo gyvenimą, bet kartu stengiasi atskleisti ir tą laikmetį, kuriame jis gyveno. Todėl Kęstučio Skrupskelio knyga bus įdomi ne tik tiems, kurie jo tėvą ir jo šeimą pažino, bet ir tiems, kuriems įdomu išigilinti į Nepriklausomos Lietuvos politinį, kultūrinį ir akademinį gyvenimą.

Dažniausiai biografijos pradamos žmogaus gimimu. Kęstutis Skrupskelis skaitytojus sukrečia, pradėdamas tėvo biografiją jo mirtimi. O ta mirtis buvo tragiška. Ignas Skrupskelis mirė Sibire 1943 metų sausio 29 dieną, nesulaukęs nė 40 metų. Jis buvo areštuotas 1940 m., o 1941 m. ištremtas į Pečioros lagerį Sibire. Jaudina Kęstučio Skrupskelio trumpas pasisakymas: „tėtį areštuojantėjau trečiuosius metus” (psl. 94). Knygoje tarp spausdinamų nuotraukų yra arešto orderis, kurį pasirašė Antanas Sniečkus. Šalia – Igno Skrupskelio nuotrauka (XXI), bylojanti, koks tai buvo dar jaunas ir pajėgus vyras.

Kęstutis Skrupskelis bando išsiaiškinti savo tėvo mirties aplinkybes, bet kategoriškai teigti, kokia buvo mirties priežastis, nesiryžta. Visa knyga pasižymi mokslišku atsargumu – autorius aptaria žinių šaltinius ir svarsto jų patikimumą, bet vengia kategoriškų išvadų ten, kur šaltiniai tikslios informacijos nesuteikia. Igno Skrupskelio tragišką mirtį pabrėžia nuotraukos, darytos mirties vietovėje, Kočmėje (XXIII, XXIV). Nuotraukose – tik apytikrė

laidojimo vieta – nustatyti, kur iš tikrųjų ilsisi Igno Skrupskelio palaikai, sūnui Kęstučiui buvo neįmanoma.

Savo knygą autorius suskirsto į 16 skyrelių, o kiekviename skyrelyje yra keli poskyriai. Toks pasiskirstymas lengvina knygos skaitymą, nes poskyriai dažniausiai apima nedaugelį puslapių. Tačiau knyga yra mokslininko darbas: nurodomi šaltiniai, duodamos išnašos. Knygos viduryje yra 24 puslapiai nuotraukų iš Igno Skrupskelio gyvenimo, pabaigoje – priedas, kuriame detaliai išvardinti Igno Skrupskelio darbai.

Iš pradžių Kęstutis Skrupskelis savo tėvo biografiją pasakoja pagal vietas: Kriukai, Linkuva, Šiauliai, Kaunas, Karaliaučius, Viena. Kriukai – tai Skrupskelių tėviškė, netoli Latvijos sienos. Ten, Melgužės dvare, 1903 metais gimė Ignas Skrupskelis. Iš teksto ir nuotraukų išaiškėja, kad 1989 metais Kęstutis Skrupskelis aplankė savo senelių sodybą (XXII). Jaučiasi autoriaus širdgėla dėl senelių ir jų sodybos likimo. Lygindamas savo senelių gyvenimą prie caro valdžios su vėlesniu gyvenimu prie komunistinės valdžios, autorius rašo, kad „komunizmo labai praradę savo žemę, senieji Skrupskeliai vėl tapo dvaro – ši kartą socialistinio – bernu ir merga. Vietoje ramios senatvės sode su pypke – darbas kolchoze, o aplink nykstantys jų rankomis sodinti medeliai” (psl. 16).

Skyrelyje „Kriukai” autorius aptaria Igno Skrupskelio šeimą, vaikystę ir pirmąją mokyklą, bet kartu aprašo ir istorinį foną, kuriame Ignas Skrupskelis pradėjo savo gyvenimą. Autorius mini ir 1905 metų revoliuciją Rusijoje, ir Pirmąjį pasaulinį karą. Akivaizdu, kad autorius stengiasi pateikti tikrovišką, nepagražintą tų laikų vaizdą. Pvz. įdomu buvo skaityti Šiaulių apskrities 1920 m. kriminalinę statistiką, kuri liudija, anot autoriaus, „viešosios tvarkos pakrikimą” (psl. 34).

1918 m. Ignas Skrupskelis pradėjo lankyti Linkuvos progimnaziją. Skyrelyje „Linkuva” Kęstutis Skrupskelis aprašo savo tėvo pradinius mokslus ir mokslo draugus. Kartu autorius aptaria tų laikų kovas ir konfliktus su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Tačiau turbūt svarbiausia, kad šiuo metu Ignas Skrupskelis įsijungė į ateitininkų veiklą. Autorius pabrėžia šio įsijungimo svarbumą:

„Skrupskelio tapimas ateitininku buvo lemtingas, nes jis brendo tarp ateitininkų, jų remiamas studijavo, ne be jų sukūrė šeimą, surado darbui ir kūrybai dirvą. Sovietams ateitininkai buvo pavojingas, kontrrevoliucinis sąjūdis. Skrupskelis žuvo Pečioros lageriuose kaip katalikas, lietuvis, ateitininkas” (psl. 48).

1922 m. Ignas Skrupskelis įstojo į Šiaulių gimnaziją, kurią baigė 1924 m. Skyrelyje „Šiauliai” Kęs-

Studentas Ignas Skrupskelis šeimoje (apie 1927 m.): Elena Skrupskelienė, Ona Skrupskelytė-Rudienė, Julija Skrupskelytė-Bartašienė, Albinas Skrupskelis, Juozas Skrupskelis

tutis Skrupskelis aprašo savo tėvo mokytojus ir draugus, bet kartu ir duoda ryškų tų laikų idėjinių kovų vaizdą. Pvz., autorius teigia, kad Šiauliai buvo žinomas laisvamanybės centras (psl. 63) Anot jo, Šiaulių gimnazijos dėstytojas Jonas Šliūpas buvo garsus savo pasisakymais prieš religiją ir ragino lietuvius „išvaikyti iš gyvenimo visus prietarus” (psl. 65). Aprašomas ir 1924 m. Šiauliuose įvykęs Lietuvos pavarininkų kongresas. Ten vieną paskaitą skaitė šveicaras Juozas Eretas, kuris „Skrupskelį nukreipė į germanistiką” (psl. 69). Akivaizdu, kad Ignas Skrupskelis užaugo idėjinių kovų aplinkoje.

Skyrelyje „Kaunas” autorius aprašo savo tėvo Igno Skrupskelio studijų metus Lietuvos universitete, pradžioje – Teisių fakultete, vėliau – Teologijos-filosofijos fakultete. Universitetą Ignas Skrupskelis baigė 1929 m. Atskiru poskyriu autorius ypatingą dėmesį skiria Stasio Šalkauskio įtakai to laiko studentijai. Prisiminkime, kad Kęstutis Skrupskelis yra filosofas, filosofijos profesorius, daugelį metų dėstęs South Carolina universitete Amerikoje ir Vytauto Didžiojo universitete Lietuvoje. Aprašydamas savo tėvo Igno Skrupskelio studentavimo metus, autorius palygina tų laikų nuotaikas su dabartinių laikų nuotaikomis akademinėje pasaulyje. Pvz., jis pastebi:

Nukelta į 10 psł.

Šiaulių gimnazistai. Antroje eil. iš k. Juozas Grušas (antras), Ignas Skrupskelis (ketvirtas), Ona Labanauškaitė (šešta). Dauguma vaikinių dėvi šaulių uniformas.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER
Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to
**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klasė: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Jaunystėje skaičiau rusų gamtininko ir rašytojo Michailo Prišvino knygą „Medžiotojo užrašai“ ir išminiau vaizdelį, kurį dažnai panaudoju savo rašiniuose. Rašytojas buvo medžiotojas, bet gal labiau gamtos mylėtojas ir jos tyrinėtojas. Vienoje novelėje jis pasakoja apie savo medžioklinę kalę, kuri neseniai buvo atsivedusi didžiulę vadą šuniukų. Jam buvo neramu dėl pačio mažiausio ir silpniausio, nes jis matydavo, kaip stiprieji jį nustumia, bet šeimininkas kol kas nieko nedarė, nes tas mažylis nemenkėjo ir atrodė visai patenkintas gyvenimu. Kartą naktį, kai visas namas miegojo, o jam teko praeiti pro kambarį, kuriame buvo apgyvendinta kalės šeimyna, paslaptis išaiškėjo. Medžiotojas buvo pritrenktas vaizdo – visa šunauja išdrikusi miegojo, o mažylis šuniukas vienas pats puotavo prie pritvinkusio motinos tešmens...

Rašytojas norėjo pasakyti, kad išlieka nebūtinai stipriausi fiziškai, kad išmintis yra stipresnė už fizinę jėgą.

Taip ir žmonių visuomenėje – išnyko kaip dūmas ir liko tik istorija didžiausių ir stipriausių imperijų, o mes vis dar gyvi, nors daug kartų jau buvome palaidoti. Šį vaizdelį ir moralą prisimenu, kai nuolat skaitau ir viešojoje erdvėje girdžiu apgailėtinus išsireiškimus – „mūsų Lietuvėlė“, „mes – maža valstybė“. Paskutinį kartą tuos žodžius išgirdau visai neseniai, ypatingu momentu – laukiant prie Klaipėdos krantinės prisišvartuojant dujų laivo „Independence“. Apie jį tuo metu triūbijo viso pasaulio žiniasklaida – kad Lietuva drąsi ir sumani šalis, ji energetiškai tampa savarankiška, bent jau dujų sektoriuje nebeprisklausoma nuo Rusijos. Tuo tarpu „Independence“ sutikimo iškilmių planuotojai rašydami scenarijų naudojo seną dainelę – nors Lietuva maža valstybė, bet sugebėjo pasistatyti laivą... Tiesiog gėda, kai aktorius didingu balsu taria: „Mes, maža valstybė“. Tokie žodžiai netgi nelogiški – jeigu valstybė sugebėjo išsikovoti nepriklausomybę, ji nėra maža, nes mažas asocijuojasi su silpnumu. Iškilmėse dalyvavo ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos prezidentė, sveikino Estijos prezidento atstovas, kitų valstybių atstovai. O keletą dienų vėliau Lietuvos žiniasklaida praneš apie JAV senatoriaus James Inhofe laišką savo šalies prezidentui Barack Obama: „Iškilingas pirmojo Lietuvos suskystintų gamtinių dujų terminalo atidarymas žymi svarbų žingsnį mūsų sąjungininkų pastangose išsilaisvinti nuo Rusijos, kuri manipuliuoja gamtinių išteklių rinkomis, gyvenvindama užsienio politikos darbotvarkę, gniaužtų ir įtakos“. Senatorius reikalavo, kad JAV padėtų Lietuvai ir kitoms panašioms valstybėms apsirūpinti dujomis.

Varge, atrodo, kad aukšti svečiai buvo atvažiaavę į nykštukų karalystę.

Niekas kur nors Liuksemburge, kuris plotu tėra lygus vienam Lietuvos rajonui, nesako – mes, maža valstybė. Nemanau, kad ir estai, kurie garsėja kaip gerai besireklamuojantys ir turintys aukštą reitingą pasaulyje, save pristato kaip mažą, mažesnę už Lietuvą valstybę. Todėl jie garsiau ir skamba pasaulyje už mus, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės palikuonis (!). Apskritai Lietuva Europoje yra vidutinė valstybė, didesnė už Daniją, Olandiją, Belgiją, šiek tiek ir už Latviją, bet, matyt, šiuo atveju šuo yra pakastas kitur.

Pastaruoju metu provincijoje, ypač gimtajame Pakruojo rajone, kurį vadina raudonuoju, vis pagau nu vieną gaidą. Nuvykusi aplankyti tėvų kapų per Vėlines jau trečią kartą per pusmetį iš savo žemiečių išgirdau – blogai, kad mūsų valdžia erzina Putiną. Ką jie turi galvoje? Kad smerkiamie Putiną už karą prieš Ukrainą. Anot jų išeitų, jeigu mes „nerzintume“, tai yra nepasmerktume Rusijos, ji mus paliktų ramybėje. Ačiū Dievui užsienio reikalų ministras L. Linkevičius sako, kad „Tvirtai gindami savo vertybes galima paskatinti Rusiją permąstyti savo ambicijas, būdami minkšti galime paskatinti jų žiauriausius veiksmus“.

Nepilnavertiškumo kompleksą kai kuriems lietuviams tiesiog įkalė nelaisvės dešimtmečiai. Jau vėl trūkstame autoriteto, kuris uždegtų tautą, bent jau aktyviają dalį, kuris padėtų numiestiti sumenkusį savo dvasios rūbelį. Šią ydą pirmiausia turime išgyvendinti iš mokyklų, nes ir jaunoji karta auga nepilnavertė. Jaunimas bėga iš tos Lietuvos, kuri yra menka ir silpna... savo dvasia. Reikia įvesti į mokyklų programas Lietuvos pasipriešinimo istoriją, ko daug metų siekia buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai. Kol kas rezultatų nematyti, nors, tiesa,

Mažų tautų nėra, yra tik maži žmonės

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

šiuo metu Lietuva keičiasi. Rusijos invazija į Ukrainą išgąsdino netgi socialdemokratus, kurie ką nors blo-ga pasakyti anksčiau apie Rusiją tiesiog neišdris-davo, nes paminėjimas partizanų galėjo „ižeisti“ da-bartinę rusų valdžią, kuri garbina Staliną ir Sovie-tų Sąjungos žlugimą laiko XX a. tragedija.

Darbo partijai dabar priklausantis Artūras Paulauskas neseniai yra pasakęs, kad mokyklose reiktų įvesti karinį parengimą. Teisingai. O kas yra karinis parengimas – tai ruošimasis priešintis. Tai-gi reikia vaikus ir jaunimą ne tik supažindinti su ginklais, bet ir su pasipriešinimo istorija. Kaip sa-koma – kalk geležį, kol karšta. Reikia naudotis pro-ga ir reikalauti keisti mokyklines programas. Juk pa-vyzdžių, kaip mūsų tauta priešinosi įvairiausiems pavergėjams, toli ieškoti nereikia. Štai šie metai Tė-vynės sąjungos atstovo Seime Audroniaus Ažubalio iniciatyva buvo paskelbti Oršos mūšio metais (mi-nime 500 metų sukaktį). O net ir savus, tuo labiau visą Seimą, idėjos autoriui reikėjo atkakliai įtikinėti, kad Lietuvai tas istorinis faktas yra svarbus. Tokiu įtemptu mūsų regionui metu – tai labai reikšminga žinia iš praeities – laimi nebūtinai gausiausia ka-riuomenė.

O štai kaip Oršos mūšį pristato oficialus Lietu-vos krašto apsaugos ministerijos (kuriai vadovauja socialdemokratas ministras, gimęs Sibire) tinkla-lapis:

„...1514 m. rugsėjo 8 d. įvykęs Oršos mūšis buvo reikšmingiausias dešimties metų kare (1512–1522 m.) tarp Maskvos valstybės ir Lietuvos. Amžininkų jis ilgai buvo vadinamas ‘Didžiuoju’. Maskvos kuni-gaikštis tuo metu buvo sudaręs sąjungą su Švento-sios Romos imperatoriumi Maksimilijonu I. Pasta-rasis siekė sudaryti plačią koaliciją, nukreiptą prieš tuomet buvusių dinastinės galios viršūnėje Jogai-laičių valdas. Karo veiksmuose iki 1514 m. Lietuvos kariuomenei pavykdavo laimėti atvirus susidūrimus ir atmušti rusus nuo Smolensko, kurį užimti buvo strateginis Maskvos karo kampanijų tikslas. 1514 m. balandžio mėnesį Maskvos valdovo Vasilijaus III Iva-novičiaus surengto ‘trečiojo žygio’ metu, liepos 30 d. rusai užėmė Smolenską. Nesėkmę ginant miestą nu-lėmė ilga apsiaustis, apšaudymai artilerija, apgau-linga ir efektyvi gerai informuoto perbėgėlio iš LDK Mykolo Glinskio propaganda, jo agentūros veikla ir kurstymas pasiduoti (ypač nukreiptas į sta-čiatikiškąją miesto dalį). Lietuvos kariuomenės pa-

galba vėlavo ir miesto valdžiai nesuge-bėjus suvaldyti situacijos miesto vidu-jė, susvyravo pasiryžimas gintis. Už-ėmusi Smolenską Maskvos kariuome-nė ėmė skverbtis į gilesnes LDK sritis. Mūšis ties Orša buvo Žygimanto Seno-jo sutelktos, bet pavėlavusios Smo-lenskui suteikti pagalbą Lietuvos ka-riuomenės atsakomųjų veiksmų pada-rinys. Lietuvai laimėjus Oršos mūšį ak-

tyvūs kovos veiksmai nurimo, nes Maskva ilgai ne-atsigavo po pralaimėjimo. Patirti nuostoliai kurį lai-ką neleido jai puldinėti LDK žemių. Sėkmingi Mask-vos karo veiksmai buvo sustabdyti, bet nebuvo ne-utralizuoti ilgesnėje perspektyvoje. Po mūšio galu-tinai įsigalėjo nuomonė, kad rusai atvirame lauke ne-gali atsispirti lietuviams“.

Bet kur šiame aprašyme jūs matote „didžiojo“ Oršos mūšio didybę? Nebent greta įdėtame plakate su garsiai skambančiu raginimu: „Triumfo dieną švęskime kartu“. Čia pats mūšis net neaprašytas. Iši-vaizduoju, kad socialdemokratų klerkai (ministrui žinant ar nežinant?) iš istoriko parašyto teksto iš-braukė viską, kas nepatogu girdėti rusams, šiuo at-veju – Putino didybei. Visi istorikai, kalbėdami apie šį įvykį, pirmiausia pabrėžia, kad rusus sumušė beveik tris kartus mažesnė Lietuvos kariuomenė: ma-noma, kad Lietuvos kariuomenę sudarė apie 30 tūkst. karių, o rusų buvo apie 80 tūkst. (Taip ir ma-tau iškeltą savo kaimyno pirštą: neerzinkit rusų!). Ir dar – Lietuvos kariuomenei vadovavo stačiatikis ku-nigaikštis, LDK etmonas Konstantinas Ostrogiš-kis, kuris pergalę pasiekė ne patrankų mėsos per-svara, o karvedžio sumanumu. Galima sakyti, kad buvo pakartotas Žalgirio mūšio su kryžiuočiais metodas – lietuvių kavalerija panaudojo apgaulingo manevro taktiką ir įviliojo dalį rusų kariuomenės į paruoštus artilerijos spąstus.

Tik išmintinga išmintingų protėvių taktika lei-do išlikti mūsų tautai, valstybei ir kultūrai. Pvz., nors 1963 m. sukilimas prieš caro patvaldystę nelaimėjo ir netgi po to buvo uždraustas raštas lotyniškomis raidėmis, bet gimė knygnešių judėjimas, gaivinęs lie-tuvių dvasią ir juos vienijęs. 1919 m. naminėmis ser-mėgomis apsilvilkę lietuvių savanoriai, pasinaudo-ję rusų tarpusavio susipriešinimu (pilietiniu karu tarp raudonųjų ir baltųjų), atkovojo savo krašto žemę ir leido inteligentams suformuoti valstybės struk-tūras. Atrodytų, beviltiškame kare 10 metų kovojo ir partizanai po Antrojo pasaulinio karo, bet jeigu ne-būtų buvę priešintasi tuomet, tautos sąmonėje ne-būtų atsinaujinęs pasipriešinimo jausmas, nebūtų buvę ir Sąjūdžio, o po to – ir 1990-ųjų metų nepri-klausomybės Akto.

„Mažų tautų nėra, yra tik maži žmonės“, – sakė šiemet „Poezijos pavasaryje“ Lietuvoje dalyvavusi latvių poetė Liana Langa.

„Turime ruošti referendumui dėl pilietybės“

Atkelta iš 1 psl.

„Manome, – kalbėjo L. Graužinienė, – kad Sei-me susikūrusi Emigracijos komisija tikrai turės ką veikti, nes problemų spektras yra platus. Akivaizdu, kad jos darbas, numatomos funkcijos bus artimos ir jūsų veiklai, tikėtina, kad kai kurie nagrinėjami šian-dieniai klausimai pateks ir į naujos Seime kuriamos ir nuolat dirbsiančios komisijos akiratį.“

Kalbėdama pilietybės klausimu, Seimo pirmi-ninkė pažymėjo, kad situacija liko ta pati, kaip ir prieš metus. „Gerai žinote, – sakė ji, – kad jis yra su-dėtingas. Šiandien dėl techninių dalykų iš darbot-varkės išbraukėme Lietuvos Respublikos presiden-tės ir Seimo nario Armino Lydekos teiktus pasi-ūlymus, nes kol kas neturime visų teisinių išvadų, tačiau juos svarstysime ketvirtadienį. Visos frakcijos sutinka, kad Seimo nariai turi išsamiai aptarti, iš-diskutuoti šį klausimą bei ruošti referendumui, ku-riame užduos Tautai klausimą dėl pilietybės. Ap-klausos rodo, kad daugiau kaip pusė Lietuvos žmo-nių pritaria, kad pilietybės klausimą reikia spreš-ti. Būtina labai atsakingai suformuluoti klausimą, parinkti tinkamą laiką. Manau, kad galime drąsiai klausti savo Tautos, nes tai liečia beveik kiekvieną

Lietuvos šeimą ar giminę. Mamos, tėčiai, seneliai – visi mes norime, kad mūsų vaikai ir anūkai turėtų Lietuvos pilietybę. Remdamiesi svariais argumen-tais, kaip išlaikyti lietuvybę per pilietybę, turime pa-galvoti, kiek mūsų liks, kai tiek žmonių išvažiuoja iš Lietuvos.“

„Tai yra politinė diskusija, – tęsė L. Graužinienė. – Manau, mes jai pasiruošę. Kito kelio nėra. Pilietybės klausimai yra sprendžiami tik referendumu. Taip yra pasakyta Konstitucijoje ir mes kito kelio ne-turime.“ Seimo pirmininkė siūlo referendumą dėl dvigubos pilietybės surengti kartu su 2016 m. Seimo rinkimais, tačiau nesiima pasakyti, koks galėtų būti asmenų, galinčių gauti dvigubą pilietybę, ratas. Socialdemokratų vadovas premjeras Algirdas But-kevičius lapkričio 12 d. taip pat išsakė paramą idė-jai referendumą dėl dvigubos pilietybės surengti kar-tu su Seimo rinkimais 2016 metais.

Prezidentės Dalios Grybauskaitės teiktoms Pi-lietybės įstatymo pataisoms Seimo teisininkai turi pastabų – nuogastauja, kad jos prieštarauja Kons-titucijai, todėl referendumas – vienintelis būdas iš-spręsti dvigubos pilietybės klausimą.

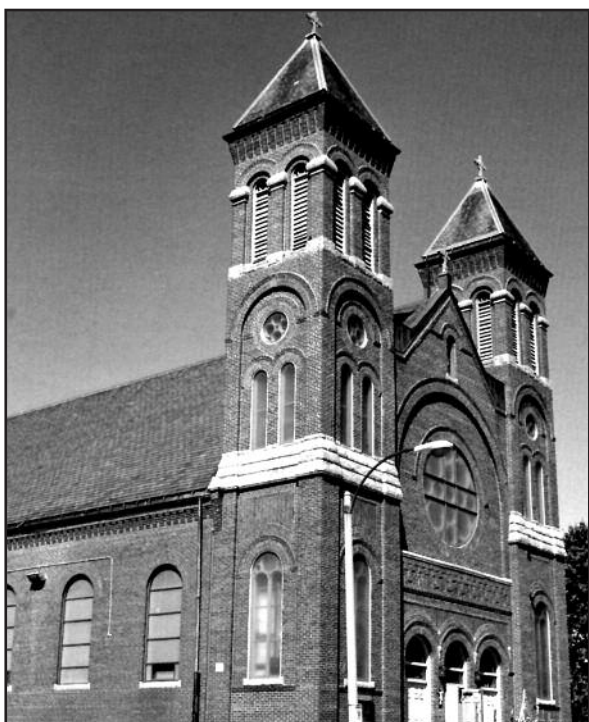

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Bostono Šv. Petro parapija švenčia 110-ąjį jubiliejų

Parapijiečiai gausiai susirinko į jubiliejines šv. Mišias.

Gintaro Čepo nuotr.

GLORIA ADOMKAITIENĖ

2004 m. Bostono Šv. Petro lietuvių parapija karštligiškai ruošėsi atšvęsti savo šimtajį jubiliejų. Jau buvo suplanuotos šv. Mišios bei užsakyta salė garsiaame restorane ant jūros kranto. Beveik 500 parapijiečių buvo užsisakę vietas šventei.

Likus trims savaitėms iki suplanuotos šventės Bostono arkivyskupija pranešė parapijai, jog ji bus uždaryta, nes trūksta kunigų.

Nenuostabu, kad parapijiečiai ir lietuviai visoje Naujojoje Anglijoje išsėdėjo ir pasipiktino, jog paskutinė lietuviška parapija Naujojoje Anglijoje su lietuviškai kalbančiu klebonu uždaryta.

Parapijiečiai pasipriešino – sukūrė Šv. Petro lietuvių parapijos draugiją. Draugija surinko lėšas, reikalingas numatytai pasipriešinimo veiklai. Įvyko protesto akcijos, buvo užmegzti ryšiai su advokatu, rašomi laiškai, tyrinėjami archyvai, tarp jų ir „laiko kapsulė“ už bažnyčios kertinio akmens. Visa veikla buvo nukreipta į vieną tikslą – neleisti uždaryti parapijos. Parapijiečiai sukūrė „Kryžių kalną“, kaip kovos prieš parapijos uždarymą simbolį, panašiai, kaip mūsų protėviai Šiauliuose įkūrė Kryžių kalną, kaip kovos prieš komunizmą simbolį. Bažnyčios priekyje buvo pastatyti ir iškabinti kryžiai – pasipriešinimo simboliai.

Dabar žvilgterkime į 2014 metus. Rugsėjo pabaigoje Šv. Petro lietuvių parapija atšventė 110-tąjį savo gyvavimo jubiliejų. Ta proga Šv. Petro lietuvių parapijos draugija atnaujino „Kryžių kalną“. Kunigas Steponas Žukas vėl jį pašventino. Parapijiečiai ir lietuviai iš visų Naujosios Anglijos valstijų džiaugiasi ir dėkoja Dievui, kad gražioji bažnyčia, 1904 m. pastatyta pirmą kartą lietuvių, tebegyvuoja ir dvasiškai aptarnauja lietuvių bendruomenę. Šiandien Šv. Petro bažnyčios „Kryžių kalnas“ bendruomenei išlieka kaip gyvas lietuvių ryžto išsaugoti mūsų dvasinį palikimą priešiško akivaizdoje priminimas.

Šv. Petro lietuvių parapija išliks gyva tol, kol lietuvių bendruomenė ją vertins kaip brangų turtą. Parapija šiltai kviečia naujabangius prisijungti prie parapijos ir tęsti papročius, kurie išsivijus lietuviams tokie brangūs.

Visi, kurie norėtų prisijungti prie parapijos, kviečiami susisiekti su klebonu Steponu Žuku telefonu 617-268-0353 arba elektroniniu paštu klebonas@me.com.

Gloria Adomkaitienė – Šv. Petro lietuvių parapijos rėmėjų draugijos pirmininkė

Vertė Mirga Girniuvienė

„Nežinau nei vienos JAV lietuvių bendruomenės, kuri sėkmingai gyvuotų be lietuviškos bažnyčios“

Kunigas Steponas Žukas Šv. Petro bažnyčioje tarnauja jau 16 metų.

Bažnyčios archyvo nuotr.

SIMONA MINNS

Rugsėjo 21 d. Bostono Šv. Petro lietuvių parapija atšventė 110-tąjį savo gyvavimo jubiliejų. Parapijos misija – liudyti Jėzaus Kristaus gyvenimą ir mokymus per lietuvių, kurie ir įkūrė parapiją, pasišventimą. Šiandien parapijos bendruomenė išreiškia savo tikėjimą į Dievą lietuviškais papročiais ir tradicijomis.

Parapijai priklauso visų bangų lietuviai. Klebonas kun. Steponas Žukas yra gimęs Amerikoje, lietuviškai kalbėti išmokęs Vilniaus universitete, Lietuvai jau atkūrus Nepriklausomybę.

Jubiliejaus proga kalbėjomės su Šv. Petro bažnyčios klebonu kun. Steponu Žuku.

– Neseniai Šv. Petro bažnyčios parapija minėjo 110-ąjį jubiliejų. Tai graži šventė, reikšminga daugybei lietuvių bendruomenės šeimų. Ar galėtumėte bažnyčios istorijoje išskirti svarbesnius periodus?

– Šv. Petro bažnyčios istoriją galima būtų suskirstyti į tris periodus. Pirmasis periodas būtų 1895 m., kai pirmoji imigrantų banga pradėjo rinktis bendrai mada. Tai buvo šešeri metai prieš bažnyčios pastatymą. Bendruomenė nusprendė išlaikyti savo kalbą, kultūrą ir tradicijas praktikuojant katalikybę. Kiekvienas parapijietis auko vienos savaitės pajamas ir savanoriškai prisidėjo prie bažnyčios pastatymo. Bažnyčia tapo stiprėjančiu ir augančiu bendruomenės centru, kuriame vyko

Jubiliejaus proga Šv. Petro lietuvių parapijos draugija atnaujino „Kryžių kalną“. Iš kairės: Algis Adomkaitis, Vytautas Dilba, kunigas Steponas Žukas, Gintaras Čepas, Wanda Griganavičius Kiely ir Dana Dilba.

Kunigas Steponas Žukas ir Monsinjas Albertas Contons jubiliejaus proga pašventino bažnyčios priekyje atnaujintą „Kryžių kalną“.

katalikiška ir visuomeninė veikla.

Antrasis periodas siejamas su ant-
raja imigrantų banga per ir po Antrojo
pasaulinio karo. Bažnyčia tapo prie-
globsčiu naujiems atvykėliams, kuri
sutikdavo, patardavo, auklėdavo ir pa-
dėdavo su kasdieniniais rūpesčiais.
Visa pagalba ir parama buvo teikiama
tiek pačios bažnyčios, kaip institucijos,
tiek pavienių parapijiečių. Nors ir ne
visi, tačiau dauguma buvo vieni kitų gi-
minės ir artimieji.

Tuomet parapija iš Bostono nusi-
pirko dvi mokyklas, kuriose galėjo
tiek naujus atvykėlius mokyti anglų
kalbos, tiek išlaikyti lietuvių kalbos
vartojimą. Per maldą ir tikėjimą baž-
nyčia augo ir stiprėjo, tuo pačiu pa-
dėdama naujiesiems atvykėliams integruotis Jung-
tinėse Amerikos Valstijose.

Trečiajame periode lietuviai pakankamai pra-
sigyveno, ėmė kraustyti iš miesto. Dar 1938 m. Pie-
tų Bostone imtasi namų kvartalo statybų, o šiam pro-
jektui įvykdyti daugybės lietuvių namus miestas iš-
pirko ir privertė juos išsikraustyti. 7–8-ame de-
šimtmečiuose lietuvių skaičius Pietų Bostone dar
labiau sumažėjo. Vieną iš dviejų lietuviškų mokyklų
sudegino vandalai. Kita parapijos mokykla gyvavo
net iki 2004 m. Tai buvo laikas, kai parapijiečiai at-
vykdavo iš kitų vietovių, panaši padėtis išlikusi iki
šių dienų.

– Trumpai papasakokite apie save: kur gyvenote, kur
studijavote ir dirbote, kokios jūsų papildomos veiklos?

– Aš augau Norwood mieste, Massachusetts vals-
tijoje. Tuo metu lankiau Šv. Jurgio (St. George) lie-
tuvių bažnyčią, kurioje devynerius metus patar-
naudavau. Lankiau valstybinę vidurinę mokyklą, vė-
liau šešerius metus tarnavau JAV kariniame jūrų
laivyne buvau mechaniko padėjėjas. Po pusantrų
metų studijų buvau paskirtas į San Diego ir dirbti
su branduoline energija. Dalyvavau 125-iose Vakarų
Ramiojo vandenyno misijose, aplankiau Hawaii, Fi-
lipinus, Singapūrą, Australiją, Honkongą ir Tailan-
dą. 1984 m. sugrįžau į Bostoną. Šv. Jono seminarijoje
studijavau teologijos, filosofijos, o taip pat fizikos
mokslus, kad galėčiau papildyti laivyne įgytą patirtį.
Po ketverių metų studijų Bostono Šv. Jono semina-
rijoje įgijau teologijos magistro laipsnį.

– Kaip ir kada pradėjote dirbti Šv. Petro bažnyčioje?

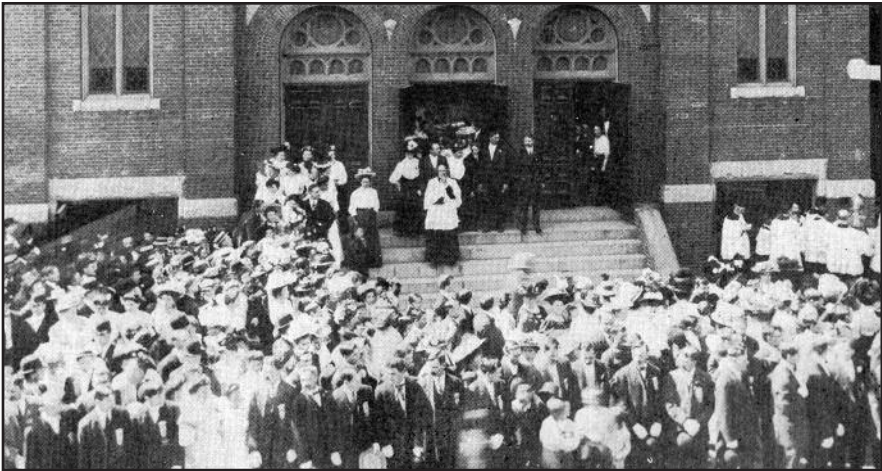
– Bažnyčios kunigu tapau 1998 m. spalio 5 d. –
čia jau tarnauju 16 metų. Kai uždarė Šv. Jurgio lie-
tuvių bažnyčią, parapijiečiai papasakojo apie mano
patarnavimą Dorchester Šv. Margaritos bažnyčioje
tuometiniam Šv. Petro bažnyčios kunigui Albertui
Contons. Monsinjoras A. Contons rekomendavo
mane vyskupui Pauliui Baltakiui, o šis žinias per-
davė ir arkivyskupui kardinolui Audriui Bačkiui.
Kardinolas A. Bačkis pažinojo Bostono vyskupą Wil-
liam Murphy, šis pasitarė su kardinolu Bernard
Francis Law, o A. Bačkis sutiko mane priimti ve-
neriems studijų metams Vilniuje, kad galėčiau iš-
mokti lietuvių kalbą ir po monsinjoro Alberto Con-
tons išėjimo į pensiją perimti Šv. Petro bažnyčios va-
dovavimą. Taigi, metus gyvenau ir studijavau Vil-
niuje. Taip pat vieną mėnesį gyvenau pas savo
naujai surastus gimines Balbieriškyje ir Prienuo-
se. Sugrįžęs į Bostoną jau po dviejų mėnesių pra-
dėjau tarnauti Šv. Petro bažnyčios klebonu.

– Lietuvių kalbą Jūs išmokote jau būdamas suaugęs.
Kas paskatino nepabijoti ir priimti šį iššūkį?

– Nuo tos dienos, kai devintoje klasėje biologi-
jos mokytoja paklausė: „Kokios jūs tautybės?“, aš
pradėjau domėtis savo tautinėmis šaknimis. Aš
buvau vienintelis mokiny, turėjęs vieną tautybę.
Po mano atsakymo – „Aš lietuvis“, – visa klasė at-
sisuko ir nustebę paklausė: „Tu tik vienos tauty-
bės?“. Supratau, kad tai kažkas ypatingo.

Mano tėvai priklausė tai emigrantų kartai,
kuri teikė reikšmę susitapatinimui su amerikie-
tiškąja kultūra. To priežastis buvo socialinė disk-
riminacija, kurią jie patyrė atvykę į JAV. Mano tė-
vai nenorėjo, kad mes išgyventume tokią pat nely-
gybę. Tačiau abu tėvai lankė lietuvių katalikiškas
mokyklas: tėtis – Cambridge, o mama – Worcester.
Abu mokėjo lietuvių kalbą. Lietuviškai tėvai kalbėjo
tik per Kalėdas, kad mes, vaikai, nesuprastume.

Bostono arkivyskupija padengė mano studijų
Vilniuje išlaidas. Aš studijavau Vilniaus universi-
teto tarptautinių studentų lietuvių kalbos progra-

Šv. Petro bažnyčios pašventinimo akimirka prieš daugiau nei šimtą metų.

moje. Prieš išvykdamas į Lietuvą sutikau Gailą Nar-
kevičienę (Bostono lituanistinės mokyklos direktorė
– Red.), kuri, pasirodo, buvo geriausia mano būsimo
gramatikos dėstytojos draugė! Lietuvoje mokiausi
su studentais iš šešiolikos skirtingų šalių. Studijų
metu išitraukiau į Šv. Kryžiaus Atradimo parapijos,
labiau žinomos Kalvarijos parapijos vardu, veiklą.
Mano gyvenimas Vilniuje apsiribojo lietuvių kalbos
studijomis ir tarnavimu parapijoje.

Vasaros programos užbaigimo proga manęs
pasveikinti atvyko tėvai. Niekada nepamiršiu dės-
tytojų veido išraiškų, kai jie išgirdo mano tėvus kal-
bant lietuviškai!

– Ar jūs tarnaujate kokiose nors kitose bažnyčiose?

– Paskutiniais metais keletą kartų buvau jų pa-
prašytas padėti kitose parapijose. Praėjusių metų
spalio ir lapkričio mėnesiais, Bostono arkivyskupijos
prašymu administravau Šv. Anos bažnyčią, Dor-
cester rajone. Iš pradžių bijojau priimti šią užduo-
tį, tačiau bažnyčios parapijiečiai suprato, kad man
lygiai toks pats iššūkis vadovauti dviem parapijoms
vienu metu, kaip ir jiems laukti naujo kunigo. Aš
sėkmingai vadovavau šešias savaites.

Šv. Agatos bažnyčios kunigas Peter Casey, at-
sižvelgęs į gražią mano vadovavimo patirtį Šv.
Anos bažnyčioje, paprašė metams tapti Šv. Agatos
parapijos vikaru, nes tai buvo jo paskutiniai metai.
Aš ten dirbu jau keturis mėnesius. Tai visiškai ki-
tokia kasdienybė: dvejios Mišios per dieną, viduti-
niškai trys laidotuvės ir dvejios vestuvės per savai-
tę, taip pat žmonės nuolat naudoja bažnyčios pa-
status. Kadangi visko vyksta labai daug, organi-
zuojami rektorato susirinkimai netgi kunigo na-
muose. Žinoma, Šv. Petro bažnyčioje negalėtų visko
tiek vykti, nes parapijiečiai gyvena toli nuo bažny-
čios. Šis susitarimas su Šv. Agatos bažnyčia vis dar
tęsiasi, tačiau pastebiu, kad grįžtu namo labiau pa-
vargęs nei įprastai. Pagal šį susitarimą Šv. Agatos
bažnyčia apmoka Šv. Petro bažnyčiai pusę mano iš-
laidų. Kad tokie susitarimai pasiteisintų, reikalinga
daug išankstinio planavimo ir mūsų parapijiečių
kantrybės.

– Kaip apibūdintumėte parapijos pasikeitimus nuo to
laiko, kai pradėjote joje tarnauti?

– Didžiausias pasikeitimas – gerokai sumažėjęs
šv. Mišių lankymas. Labiausiai pastebima sumažė-
jusio lankomumo grupė – pirmosios bangos emig-
rantai, atvykę dar prieš Antrąjį pasaulinį karą. Jie
nebegali atvykti dėl sveikatos problemų arba jų vai-
kai nebenori tęsti bažnyčios lankymo tradicijos. Ant-
roji grupė – naujieji emigrantai. Kai aš tik pradėjau
tarnauti Šv. Petro bažnyčioje, buvo įprasta kas-
kart matyti 20–30 naujųjų emigrantų. Tačiau nuo to
laiko, kai Lietuva tapo Europos Sąjungos nare, ir iš-
leidžia vis daugiau vakarietiško idėjų, džiaugiuosi,
jei matau nors ką nors iš naujų emigrantų bangos.

Tačiau verta pastebėti, kad dalyvavimas šv.
Mišiose atvirkščiai – suaktyvėjęs. Parapijiečiai
rodo išipareigojamą bažnyčiai tiek reguliariomis au-
komis, tiek aktyvia veikla bažnyčios gyvenime.
Puikus pavyzdys – šlovinimo ansamblis „Jaunos šir-
dys“. Nuo tos akimirkos kai ansamblis pradėjo
savo veiklą, jo gretos kasmet auga. Studentai, kurie
prisijungia prie „Jaunų širdžių“ šlovinimo, yra tik-
ra Dievo dovana mūsų parapijai.

– Kokios papildomos veiklos parapijiečiai gali rasti Šv.
Petro bažnyčioje? Ar yra Maldos grupės, religinės pamo-
kos?

– Šiuo metu parapijoje vyksta grupės „Kodėl aš
katalikas?“ užsiėmimai su maldomis, apmąstymais
ir tikėjimo liudijimais. Šios grupės susitinka šešioms

sesijoms po 90 minučių, du kartus per
metus. Mūsų parapija šioje programoje
dalyvauja jau penkerius metus. Šiuo
metu turime šešias grupes: keturias ve-
damas lietuvių kalba ir dvi – anglų.
Tiems parapijiečiams, kurie atsakin-
gai lankė grupės susirinkimus, grupė
davė daug naudos. Ši programa yra di-
delė mūsų parapijos dalis. Šiuo metu net
negalėčiau įsivaizduoti mūsų parapi-
jos be šios programos.

Mes taip pat organizuojame apmąs-
tymų dieną – šeštadienį prieš Kalėdas ir
Velykas. Šie apmąstymai vyksta lietuvių
kalba.

Šv. Petro bažnyčioje išpažinties ga-
lima prieiti gavėnios trečiadieniais
prieš Velykas ir kiekvieną sekmadienį

prieš šv. Mišias.

Bažnyčioje taip pat organizuojame pasiruošimo
sakramentams kursus. Pirmosios Komunijos pasi-
ruošimo pamokos vyksta pirmos ir antros klasės vai-
kams. Pasiruošimas Sutvirtinimo sakramentui vyks-
ta aštuntos ir devintos klasės moksleiviams.

– Kokie pasikeitimai numatomi Šv. Petro bažnyčios pa-
rapijoje ir ko parapijiečiai gali tikėtis netolimoje ateityje?

– Dėl kunigų ir daugumos parapijų finansinių iš-
teklių trūkumo, arkivyskupija vykdo programą va-
dinamą „Dievo mokiniai misijoje“. Programos tiks-
las – skleisti katalikiškosios bažnyčios tikėjimą. Šv.
Petro bažnyčia dirbs kartu su Šv. Vincento Pau-
liečio bažnyčia, kuri yra šalia Bostono lietuvių klu-
bo ir Šv. Monikos/Šv. Augustino bažnyčios netoli And-
rew skvero.

Norint, kad ši programa įvyktų, aš turėjau ofi-
cialiai atsistatydinti iš Šv. Petro bažnyčios klebono
pareigų. Atsistatydinimas įsitvirtins 2015 m. birže-
lio 2 d. Nuo tos dienos mūsų bažnyčia neturės ofi-
cialaus klebono. Klebono pareigos bus padalintos tarp
mūsų ir dviejų kitų bažnyčių. Man atrodo, kad bus
vienas arba du parapijos vikarai, kurie padės baž-
nyčioje. Kaip tai pasiteisins mūsų bažnyčioje, žinant,
kad parapijiečiai gyvena toli nuo bažnyčios, turės nu-
spręsti naujasis klebonas.

Šv. Petro bažnyčioje vyks sekmadieninės ryto Mi-
šios. Lietuvos kalbos vartojimas priklausys nuo
naujojo kunigo. Gali būti taip, kad kai kurios Mišių
dalys bus parapijiečių skaitomos lietuviškai, o pačios
Mišios kunigo vedamos anglų kalba.

– Ar Šv. Petro bažnyčia atvira tik lietuviams ar ir kitų
bendruomenių bei bažnyčių nariams?

– Šiuo metu sekmadienines angliškas Mišias lan-
ko parapijiečiai iš Cape Verde ir Filipinų. Kasdieni-
nes Mišias lanko lietuviai, Vietnamo, Haiti ir Cent-
rinės Amerikos emigrantai. Visi yra kviečiami ir lau-
kiami. Nežinau, kaip tai pasikeis nuo tos akimirkos,
kai vietoj dviejų sekmadieninių Mišių teturėsime vie-
nas. Nežinau, ar dviejų kalbų vartojimas vienoje Mi-
šiose paveiks kitų tautybių parapijiečius. Tai jau pri-
klauso tik nuo jų.

– Kaip matote mūsų parapiją po dešimties metų? Apie
kokią parapiją svajojate?

– Mano svajonė yra, kad Bostono lietuvių ben-
druomenė vertintų bažnyčią kaip aktyvią bendruo-
menės dalį. Aš nežinau nei vienos JAV lietuvių ben-
druomenės, kuri sėkmingai gyvuotų be lietuviškos
bažnyčios. Būtų nuostabu, jeigu jaunesnioji emig-
rantų karta imtųsi atsakomybės ir vadovavimo. Ta-
čiau šie sprendimai ne tik nuo manęs vieno priklauso.

Dėkoju už Jūsų atsakymus!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Suvažiavimo metu (iš k.): Liana Liubinskaitė, Ramunė Bartuškaitė, Inga Milo, Audrius Aleksiusas, Vida Damijonaitytė, Taiyda Chiapetta. Antrame plane: Tomas Dundzila ir Dalia Povilaitienė. Trečiame – Vytenis Kirvelaitis.

„Kas buvo, kas yra ir kas bus!“ Akademinių skautų sąjūdžio 90 metų jubiliejaus suvažiavimas

FIL. DANGUOLĖ BIELSKIENĖ

Akademinių skautų sąjūdžio 90-mečio jubiliejinis suvažiavimas, kurio pavadinimas ir tema „Kas buvo, kas yra, kas bus“, vyko š. m. spalio mėn. 17–19 dienomis Orlando, Floridoje. Gražiamame Wyndham Lake Buena Vista viešbutyje, šalia Walt Disney World parko, susirinko arti 40 dalyvių iš įvairių vietovių švęsti garbingų sukaktuvių.

Suvažiavimą surengė Akademinių skautų sąjūdžio centro valdyba, kuriai vadovauja fil. v.s. Ričardas Chiapetta. Ruošos komitetą sudarė: filisteriai Vida Damijonaitytė, Svajonė Kerelytė, Vilija Kerelytė, Taiyda Chiapetta, Renata Stankus, Jonas Variakojis, Tomas Dundzila, Ramunė Papartienė, Danguolė Bielskienė ir t.n. Inga Milo. Sąjūdžio valdyba reiškia nuoširdų skautišką „Ačiū!“ Vydūno Jaunimo fondui už dosnią finansinę paramą suvažiavimo organizavimo darbams.

Pirma diena. Po vieną, po du, kelionės nuvarginti, akademikai skautai atvyko į suvažiavimą. Jie buvo maloniai nuteikti, kai registracijos metu suvažiavimo rengėjai juos draugiškai pasitiko, pavaišino saldainukais ir įteikė suvažiavimo atminimo dovanėlę – ypatingą raktų pakabuką, papuoštą ASD ir Korp! Vytis ženklais bei 90 metų įrašu. Tikėtina, kad atvykę pagalvojo: „Gera pradžia. Įdomu, kas mūsų laukia toliau – galbūt tai bus geriausias suvažiavimas?“

Vakare vyko susipažinimo vakaras. Susirinkę dalyviai užkandžiavo, gaivinosi gėrimais ir bendravo su draugais. Fil. Ričardas Chiapetta, Akademinių skautų sąjūdžio pirmininkas, pasveikino atvykusius ir šūkiu *Ad Meliorem!* – *Vis Geryn!* atidarė 90 metų jubiliejinį suvažiavimą. Jis priminė, kad sąjūdis stiprus dėka tų narių, kurie pasirinko būti tiesiai, giliai sąjūdžio veiklos vagą. Jų kelrodžiai buvo ir bus ištvermė, ištikimybė, pareiga. Šiuos 90 metų tai palaikė sąjūdį tėvynėje, po to išeivijoje ir vėl sugrąžino atgal į jo gimtinę, laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Suvažiavime dalyvavo įvairaus amžiaus nariai ir svečiai (nuo 20 iki 80 metų). Jie suvažiavo net iš 10 JAV valstijų ir Kanados. Kadangi ne visi atvykę į suvažiavimą buvo pažįstami, fil. Tomas Dundzila pasiūlė įdomų susipažinimo būdą. Dalyviai turėjo prieiti prie nepažįstamo, prisistatyti, papasakoti apie save, apie savo gyvenamąją vietą ir pasidalinti suvažiavimo lūkesčiais. Pasigirdo linksmi pokalbiai, juokas, būrys pajuto bendrumą, narystės ryšį. Pajutome, kaip svarbu vienas kitą pažinti ir suprasti, nes tokiu būdu galima užtikrinti vieningą veiklą. Turime suvokti, kad visų narių įnašai, jaunimo išradingas entuziazmas ir filisterių ilgametė patirtis, sąjūdžiui reikalingi ir naudingi. Programos dalyviams sugrįžus į savo vietas, brolis Ričardas perskaitė sveikinimus sąjūdžio 90 metų proga, kuriuos atsiuntė Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvos akademikai skautai, fil. Stefa Gedgaudienė, Lietuvos skautų sąjunga, fil. Rimas Griškelis, fil. Kęstutis Jėčius, fil. Erika Brooks ir fil. Birutė Kožica. Valdyba visiems

dėkoja už gražius linkėjimus.

Tą vakarą konferencijos salėje fil. Svajonė Kerelytė pradėjo interaktyvinės programos pirmąją dalį – atviras diskusijas apie sąjūdžio praeities veiklą, „Kas buvo“. Sesė Svajonė pakvietė filisterius Jurgį Birutį, Viliją Kerelytę, Danguolę Bielskienę ir Antaną Dundzilą vesti diskusijas. Jie prisiminė praeities veiklą, papasakojo, kas tais laikais buvo aktualu ir įdomu. Daug kas iš dalyvių, tarp jų ir fil. Dalia Povilaitienė, mielai papasakojo savo atsiminimus. Akademikams skautams praeities pasiekimai ir tradicijos išlieka svarbios, nes tai yra mūsų organizacijos pamatai, ant kurių vystosi dabartinė veikla. Ekrane buvo parodytas fil. Audriaus Aleksiaus paruoštas nuotraukų montažas – jis visiems patiko, ypačiai vyresniems filisteriams, kurie bandė atpažinti save, kai buvo jaunesni, ar savo

draugus.

Rimtoms diskusijoms bei prisiminimams pasibaigus atėjo laikas linksmybėms. Niekas kitas skautų taip smagiai nepralinksmina kaip geras žaidimas. Tam tikslui fil. Ramunė Papartienė pagal TV programą *Wheel of Fortune* buvo sukūrė *Turto rato* žaidimą. Jonas Variakojis ir Taiyda Chiapetta puikiai išpildė Pat Sajak ir Vana White vaidmenis. Brolis Jonas vadovavo varžyboms, sesė Taiyda atskleidė atspėtas raides, o konkurentai suko turto ratą, spėjo raides ir mėgino išspręsti paslėptus žodžius, parinktus iš Akademinių skautų sąjūdžio veiklos ir istorijos. Žaidimas įtraukė žiūrovus bei lošėjus, todėl visiems buvo linksma. Tie, kurie po kelionės ir išsamios pirmos dienos programos dar nebuvo pavargę, išvyko su draugais žaisti kėgliais.

Bus daugiau

Linksmavakaryje (iš k.): Vytenis Kirvelaitis, Vilius Dundzila, Vida Damijonaitytė, Jonas Variakojis, Nida Petronienė, Ramunė Bartuškaitė, Inga Milo ir Liana Liubinskaitė. Fil. Jono Variakėjo nuotraukos

Kur vyks kita L.S.S. Tautinė stovykla?

☛ Rengiamas atviras susirinkimas (Open Meeting), kuriame bus supažindinama su X Tautine stovykla, kuri įvyks 2018 metų vasarą.

Kviečiami atvykti visi, sesės ir broliai (nuo 14 metų ir vyresni), kurie gali padėti suruošti L.S.S. X Tautinę stovyklą.

Susirinkimas vyks **lapkričio 15 d., šeštadienį, nuo 1:30 val. p. p. iki 2:30 val. p. p.** PLC mokytojų kambaryje, šalia raštinės. Iš karto po jo bus proga visą gautą informaciją pristatyti vadovams ir pradėti diskusijas.

Pagrindinės temos, kurias reikia apsvarstyti – kaip išsirinkti vietą, tinkamą stovyklauti; kaip ją paruošti; kaip sutelkti lėšų reikalingiems patobulinimams ir kt.

☛ Diskusijas pratęsti bus proga Akademikų metinėje šventėje, **lapkričio 15 d., šeštadienį**, Willowbrook Ballroom, Willowbrook, IL (čia 7:30 val. v. atskirame kambaryje vyks pasitarimas) bei „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto Dvidešimtmečio jubiliejaus šventėje, kuri vyks **lapkričio 16 d., sekmadienį, 10:30 val. r.** Jaunimo centre.

Marijonų ordinas ir „Draugas“

AUGUSTINAS IDZELIS

Norint tinkamai įvertinti marijonų ir „Draugo“ laikraščio istorinę reikšmę, reikia suprasti ir išskirti keturias įtakas ar veiksnius, veikiančius aplinką ir sudarančius foną, kuriame įsikūrė marijonų ordinas ir išsivystė ryšys su „Draugu“.

Pirmasis veiksnys – tai Lietuvos geologija ir geografija. Lietuva neturi naudingų iškasenų – nėra anglies, geležies rudos, naftos ar gamtinių dujų. Krašto topografija kalvota, netrūksta miškų, pelkių ir durpynų, derlingų žemių plotai riboti.

XIX a. didėjant gimstamumui ir mažėjant mirtingumui, Lietuvoje sparčiai pradėjo augti gyventojų skaičius. Šio demografinio prasiveržimo pasekoje ėmė trūkti dirbamos žemės ir darbų jaunajai kartai. Tūkstančiai žmonių pradėjo migruoti ne tik į Rusijos pramonės centrus, bet dar daugiau žmonių išvyko ir į Šiaurės Ameriką.

1913 m. Amerikoje įsikūrė Marijonų ordinas. Lietuvių skaičius siekė maždaug apie 450 000. Remiantis geografo Kazio Pakšto duomenimis, tuo metu apie 100 000 lietuvių buvo aktyvūs – skaitė lietuvišką spaudą ir dalyvavo kultūrinėje veikloje.

Antras veiksnys – tai Lietuvos ir Lenkijos geopolitinė padėtis. Vakaruose vokiečiai su savo ordinais jėga graibstė lietuviškas žemes. Rytuose Maskvos kunigaikštystė plėtėsi ir darėsi vis stipresnė. Vytauto pusbroliai Jogailai tapus Lenkijos karaliumi, prasidėjo artimas bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Lenkijos didikų ir bajorų. 1569 metų Liublino unija sujungė Lietuvą ir Lenkiją. Nors lietuviai didikai ir bajorai dažnai užimdavo aukštas valdžios pareigas, lenkų kultūra ir kalba dominavo.

Didelių pasikeitimų laikotarpyje, 1673 metais lenkas kunigas Stanislaus Papczynski įkūrė Marijonų ordiną. Vienuolijos tikslai – sielovada, liaudies švietimas ir ypatingas dėmesys buvo sutelktas Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos vardo skleidimui. Marijos garbei marijonai vilkėjo baltą drabužį. Ordinas klestėjo Lietuvos-Lenkijos valstybės teritorijoje: 4 vienuolynai buvo įkurti Lietuvoje, 3 Lenkijoje, 3 Ukrainoje ir 1 Gudijoje. Marijampolėje veikė naujokynas, kur klierikai mokėsi filosofijos ir teologijos. Marijonai taip pat veikė Romoje ir Portugalijoje.

Trečias veiksnys – tai 1795 metų trečiasis ir paskutinis Lietuvos-Lenkijos padalinimas. Rusija užėmė beveik visą Lietuvą, o lietuviškos žemės užemunėje tapo Prūsijos dalimi. Dauguma Lietuvos (ypač Žemaitijos) bajorų buvo labai nepatenkinti rusų valdžia. 1831 ir 1863 metais vyko sukilimai Lietuvoje ir Lenkijoje, kurie buvo skaudžiai numalšinti. Istoriko Zigmanto Kiaupo žodžiais: „1863 m. sukilimo pralaimėjimas buvo iš viso didžiausias smūgis Lenkijos ir Lietuvos bajorijai, tradicinei jų visuomenių politinei jėgai... tapo konsoliduotos Lietuvos bajorų politinės tautos saulėlydžiu, į jos vietą ėjo kito pavidalo lietuvių tauta“.

Sukilimo numalšinimas sutapo su Marijonų ordino saulėlydžiu. Prieš 150 metų, 1864 metų spalio 27 dieną, rusų valdžia uždarė beveik visus marijonų vienuolynus. Liko tik vienuolynas Marijampolėje, kuriam buvo uždrausta priimti naujokus. Todėl 1909 metais buvo telikęs vienas marijonas – kun. Vincentas Senkus, paskutinis ordino vyresnysis.

Kunigas Jurgis Matulaitis, gimęs 1871 m. Marijampolės apskrityje, pasiryžo atgaivinti ordiną. 1909 m. rugpjūčio 29 d. Varšuvoje, vyskupo Kazimiero Rūkšio privačioje koplyčioje, kun. Senkaus akivaizdoje, slapta padarė marijono įžadus. Atsižvelgdamas

Arkivysk. Jurgis Matulaitis (viduryje) Eucharistiniame kongrese Čikagoje, 1926 m. Nuotraukoje matosi prel. Ignas Albavičius, klebonas Jeronimas Vaičiūnas, prof. Juozas Eretas ir Juozas Leimonas

į naujų laikų reikalavimus, jis vienuolynui priderino naują Konstituciją, kurią 1910 m. patvirtino popiežius Pijus X. Mirus kun. Senkui, Jurgis Matulaitis tapo marijonų vienuolyno generolu.

Kunigas Matulaitis Marijampolėje lankė gimnaziją, kurioje artimai draugavo su Feliksu Kudirka (vienas iš pirmųjų įstojo į atkurtą marijonų ordiną). J. Matulaitis buvo plataus akiračio ir aukšto intelekto asmuo – studijavo Lenkijoje, Petrapilio Dvasinėje akademijoje, kurią baigė 1899 m. *summa cum laude* aukso medaliu. 1902 m. Šveicarijoje įsigijo teologijos daktaro laipsnį. 1907 metais kun. Matulaitis tapo Petrapilio Dvasinės akademijos sociologijos katedros profesoriumi. Prelato Mykolo Krupavičiaus teigimu, Matulaičio sociologinės mintys įtaigojusios Lietuvos žemės reformą. Studijos, kelionės po Europą, darbas parapijose Lenkijoje, padėjo formuoti kunigo Matulaičio pasaulėžiūrą prieš tautinį šovinizmą, nors tikras tautiškumas jam buvo vertybė. Pati marijonų kongregacija tapo jam ne tik priemonė dvasiniam tobulėjimui, bet ir įrankiu socialinei akcijai ir kultūrinei veiklai vystyti.

Ketvirtas veiksnys, turėjęs įtaką marijonų veiklai, rišasi su pirmuoju. IX šimtmečio pabaigoje tūkstančiai lietuvių emigravo į Ameriką. Po 1905 metų revoliucijos Rusijoje buvo įgyvendintos reformos – lietuviai atgavo savo spaudą ir mokyklas. Jau 1910 m. Lietuvoje buvo 31 laikraštis (Amerikoje tais pačiais metais buvo 27 lietuviški laikraščiai, tarp jų ir „Draugas“).

Reformos nesustabdė emigracijos į Ameriką. Beveik visi emigrantai buvo mažazemių kaimiečių vaikai. Daugelis nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. 1909–1914 metų laikotarpiu tik 255 imigrantai buvo baigę mokslus ir turėjo profesijas.

Įdomu, kad labai mažas skaičius lietuvių tapo ūkininkais Amerikoje. Žemė, gyvuliai, ūkiniai ir gyvenamieji pastatai brangiai kainavo, o imigrantai pinigų neturėjo. Lietuviai gavo darbus anglies kasyklose, skerdyklose, drabužių siuvyklose ir batų fabrikuose.

Nenuostabu, kad tarp lietuvių darbininkų pradėjo įsitvirtinti laisvamanystė, socialistinė, o vėliau ir komunistinė pažiūra. Laisvamanystę lietuviams pradėjo skleisti Jonas Šliūpas, atvažiavęs į Ameriką 1884 metais. Jo artimas kolega Vladislovas Dembskis (buvęs kunigas) buvo kovingas ateistas. Jie abu turėjo nemažą įtaką darbininkams. Lietuvių Socialistų sąjunga tapo viena iš didžiausių politinių

ideologinių grupių, 1905 m. turinti 348 narius, o 1919 m. – net 7,000.

Šie lietuviškos diasporos reiškiniai paveikė kunigą Jurgį Matulaitį, kuris tuo metu tvarkė marijonų reikalus Šveicarijoje. 1913 metais J. Matulaitis kartu su marijonais kunigais Feliksu Kudirka ir Julijonu Kazaku atvyko į Čikagą, ir šiaurinėje miesto dalyje, prie Šv. Mykolo bažnyčios, įsteigė religinius namus. Tai buvo marijonų Amerikoje pradžia.

Marijonai Čikagoje pasiryžo stoti į kovą su bedieviais ir marksistais, kurie buvo gerai organizuoti, turėjo savo laikraščius. Nors marijonų buvo nedaug, bet jų įtaka augo. Jų įtakos „daugintojas“ („force multiplier“) tapo spauda. 1914 metais kunigas Kudirka pradėjo leisti „Tikyba ir Dora“. 1919 metais „Draugą“ leidžianti bendrovė nutarė kreiptis į marijonų vadovybę, kad ji į savo rankas perimtų ne tik laikraščio redagavimą, bet ir jo leidimą bei administravimą. Laikraščio perdavimas įvyko 1919 m. sausio 29 dieną.

Ilgamečio „Draugo“ moderatoriaus ir vyriausio redaktoriaus, marijono kun. Prano Garšvos teigimu, kunigas Matulaitis suprato, jog spaudos reikalai turi būti vieni iš pagrindinių marijonų tikslų ir uždavinių:

„Atnaujintos Marijos vienuolijos įstatuose yra pažymėta, kad jos nariai tarp kitų tikslų, rūpinasi ir spaudos darbais, 'leisdami bei platindami knygas ir katalikiškus laikraščius' (Konst. 2. 1). Vienuolija todėl rūpinasi išauginti spaudai tinkamą darbininkų, ugdyti savo nariuose rašto pamėgimą, duoda progą tiems, kurie turi sugebėjimo darbuotis spaudos srityje. Kur tamsybės vaikai nedora ir ateistinė spauda užkrečia žmonių sąmones, nuteikia vienus prieš kitus, prieš savo vyresniusius, prieš religijos palaimą, ten šviesos vaikai turi eiti spausdintu žodžiu... Spauda yra viena didžiųjų pasaulio galybių, kurie sugeba žmones vesti gerais keliais...“

Šiuos žodžius kunigas Garšva parašė prieš 50 metų.

Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis ir toliau globoja „Draugo“ laikraštį bei laimina jo darbus. 1914 m. Amerikoje buvo 26 lietuviški laikraščiai, iš jų – tik „Draugas“ yra išlikęs gyvas, dinamiškas ir svarbus laikraštis.

Straipsnio autoriaus kalba, pasakyta š. m. lapkričio 2 d. minint Marijonų ordino 100-metį (sutrumpinta).

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"DRAUGAS"

EINA KETVIRTADIENIAIS IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Sąjungtos Valstijos - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.,
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY

"DRAUGAS"

[THE FRIEND]

Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - \$2.00
Foreign Countries - - - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.,
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANIZUOJA LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 6 D. RUGPJŪČIO (AUGUST) 1914 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 5th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

Metai {Vol.} VI.

No. 32

AUDRAI PAKILUS.

mažą akis beveik visos Europos savitomis įdėjom.

Įes šimto ir keturiasdešimties

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Naujasis vidaus reikalų ministras

Vilnius (BNS) – Seime prisiekė naujasis vidaus reikalų ministras Saulius Skvernelis, iki šiol dirbęs policijos generaliniu komisaru. 44-erių S. Skvernelį vidaus reikalų ministru prezidentė Dalia Grybauskaitė paskyrė praėjusią savaitę.

Jo kandidatūrą į ministro postą pateikė premjeras Algirdas Butkevičius, o šiam kandidatą pasiūlė partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininkas Rolandas Paksas.

S. Skvernelis ministru paskirtas vietoje atsistatydinusio „tvarkiečio“ Dailio Alfonso Barakausko. Jis prieš porą savaičių paliko vidaus reikalų ministro pareigas motyvuodamas pablogėjusia sveikata. Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vykdomame ikiteisminiame tyrime dėl galbūt neskaidrių ministerijos viešųjų pirkimų buvęs ministras vėliau buvo apklaustas kaip specialusis liudytojas – tai reiškia, kad teisėsauga turi duomenų apie jo

Paskirtasis Vidaus reikalų ministras S. Skvernelis.

Fotodiena.lt

galimus nusikaltimus, bet jų trūksta įtarimams pareikšti.

Nuo 2001 metų spalio S. Skvernelis vadovavo Lietuvos viešosios policijos biuro Eismo priežiūros tarnybos Kelių patrulių rinktinei, nuo 2003 metų gegužės – Lietuvos policijos eskortavimo rinktinei. 2005 m. S. Skvernelis paskirtas Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnybos viršininku, 2008 m. – policijos generalinio komisaro pavaduotoju, o nuo 2011 m. kovo 7 d. – policijos generaliniu komisaru.

Šnipas rinko duomenis apie Lietuvos kariuomenę

Vilnius (ELTA) – Vilniaus apygardos teismui lapkričio 10 d. perduota baudžiamoji byla, kurioje kaltinimai šnipinėjus prieš Lietuvos Respubliką pateikti jos piliečiui R. L.

Generalinėje prokuratūroje surengtoje spaudos konferencijoje Valsybės saugumo departamento direktorius Gediminas Grina pranešė, kad ilgalaikės žvalgybos operacijos metu Valstybės saugumo departamentas nustatė kelis asmenis, kurie įtariami Baltarusijos Respublikos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausios žvalgybos valdybos (BR GRU) nurodymu rinkę ir perdavę informaciją, įskaitant ir valstybės paslaptis, apie Lietuvos kariuomenę, jos dalinius, strateginę reikšmę Lietuvos nacionaliniam saugumui turinčias valstybės įmones, jų veiklą, objektus bei įrenginius jose. Šnipinėjimo veikla įtarti asmenys buvo sulaikyti, šiuo metu jie yra suimti.

Lietuvos kriminalinės policijos biuro viršininkas Rolandas Kiškis pa-

pasakojo, kad teismui perduotoje baudžiamojoje byloje be kitų duomenų yra ir duomenys, leidžiantys įtarti, kad R. L., tuo metu dirbęs valstybės įmonėje „Oro navigacija“, savo kabinete slapta fotografavo ten buvusius dokumentus bei kitus objektus. Kaip įtariama, vėliau ši vaizdo medžiaga buvo perduota minėtai užsienio valstybės institucijai.

VSD direktorius G. Grina taip pat pabrėžė, kad tam tikrų, kartais net ir neįslaptintų, duomenų visuma apie Lietuvos karinius dalinius ir strateginius objektus, nuolat juos atnaujinant ir sisteminant, tampa itin reikšminga ir jautria informacija, kuri gali būti bet kada panaudota siekiant pakenkti valstybės nacionaliniam saugumui ir stabilumui.

Detalesnė informacija apie kitą ikiteisminį tyrimą, kuriame įtarimai šnipinėjus pareikšti kitam asmeniui, bus pranešta vėliau, jį užbaigus ir perduodant į teismą, kas, tikimasi, įvyks artimiausiu metu.

Lietuvoje yra vertingo mineralo telkinių

Vilnius (ELTA) – Lietuvos geologijos tarnyba (LGT) nustatė plotus vertingo, tačiau dar neeksploatuojamo mineralo glaukonito telkiniams surasti.

Geologai išskyrė du perspektyvius plotus glaukonito telkinių paiešioms. Vakarų Lietuvoje – Šilutės, Šilalės, Tauragės ir Klaipėdos rajonai, o pietvakarinėje dalyje – Kauno, Šakių ir Marijampolės rajonai. Prognozuojama, kad bendras glaukonito išteklių kiekis šalyje sudaro 1,8 tūkst. mln. tonų.

Paviršiuje glaukonitinės uolienos aptinkamos luistų pavidalu Nemuno (Alytaus r.), Neries (Ukmergės r.), Šventosios (Jonavos r.), Merkio (Varėnos r.)

ir Juodės (Vilniaus r.) upių slėniuose.

Glaukonitas susidaro normalaus druskingumo 20–300 m gylio jūrose. Tai įvairaus atspalvio žali smulkūs grūdėliai. Kadangi daugiau glaukonito turinčios uolienos slūgso didesniame nei 50 m gylyje, jį geriausia išgauti hidrologiniu būdu.

Glaukonitas gali būti naudojamas kaip ilgalaikio poveikio ekologiška trąša, nes jame esantis kalis, geležis, fosforas ir mikroelementai pereina į dirvožemį palaipsniui ir pagerina jo savybes. Jis taip pat gali būti taikomas aplinkosaugos technologijoms – atmosferos teršalams ir organiniams skysčiams neutralizuoti.

CNN traukiasi iš Rusijos

Maskva (15min.lt) – JAV naujienų TV kanalas CNN praneša, kad nuo 2014 m. gruodžio 31 d. traukiasi iš Rusijos kabelinių TV tinklų. Laišką su šia žinia „Turner Broadcasting System Europe Limited“ išplatino savo verslo partneriams, teikiantiems kabelinės TV paslaugas Rusijoje.

Pasitraukimo iš Rusijos priežastys laiške neminimos. Rusijos CNN skyrius šios informacijos nekommentuoja.

Pastaraisias metais CNN buvo retansliuojamas per kabelinę TV.

Imta griežtai reikalauti, kad užsienio kanalai, transliuojami per kabelines TV ir palydovus, gautų vietinius leidimus. CNN jau seniai pateikė paraišką „Roskomnadzorui“, tačiau iki šiol leidimo negavo.

Tačiau norint gauti leidimus transliacijai, reikia įgyvendinti daugybę reikalavimų. Pavyzdžiui, tokia kompanija privalo įsteigti bendrą įmonę (juridinį vienetą) su Rusijos partneriu.

Dar viena svarbi detalė: 2010 m. žiniasklaidos darbą reguliuojančiuose Rusijos įstatymuose atsirado reikalavimas, kad užsieniečiai gali turėti ne

daugiau nei 50 proc. radijo ir TV kompanijų akcijų. Tai – viena iš priežasčių, kodėl 2012 m. transliacijas nutraukė radijas „Svoboda“. O 2008 m. „Amerikos balsas“ pradėjo transliuoti tik internetu. Tą patį 2009 m. padarė „Tarptautinis Prancūzijos radijas“, o 2011 m. – „Rusijos BBC tarnyba“ ir „Deutsche Welle“.

2014 m. rugsėjį Valstybės Dūma dar labiau sugriežtino Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimus: maksimali užsienio kapitalo dalis žiniasklaidos priemonėse sumažinta iki 20 proc.

Tuo tarpu Rusija kuria naują radijo ir interneto naujienų tarnybą užsieniui „Sputnik“.

Jau pristatyta nauja valstybės finansuojama užsienio naujienų tarnyba, kuri turės mesti iššūkį „agresyviai propagandai“ iš Vakarų ir suteikti „alternatyvų paaiškinimą“ pasaulio įvykiams.

Naujoji naujienų tarnyba „Sputnik“ yra sukurta valstybei priklausiančios naujienų agentūros „RIA Novosti“ ir radijo „Golos Rosiji“ pagrindu.

Bus galima pamatyti Turino drobulę

Roma (Vatikano radijas) – Per bendrąją audienciją pats popiežius Pranciškus pranešė apie būsimą savo vizitą Turino mieste. Šventasis Tėvas nukeliaus į Turiną pagerbti tuo metu viešai išstatytos garsiosios drobulės.

Turino drobulę bus galima pamatyti nuo 2015 m. balandžio 19 d. iki birželio 24 d. Šiame šimtmetyje tai bus jau trečiasis viešas išstatymas. Drobulė buvo išstatyta jubiliejiniiais 2000 metais ir 2010 m. Praėjusiame šimtmetyje tokių viešų išstatymų buvo keturi: 1900-aisiais, 1933-aisiais, 1978-aisiais ir 1998-aisiais. Popiežius Pranciškus drobulę pagerbs birželio 21-ąją. Jonas Paulius II ją pagerbė 1998 m.; Benediktas XVI – 2010 m.

Arkivyskupas Cesare Nosiglia patvirtino, kad kaip ankstesniais metais, taip ir dabar, drobulės lankymas bus nemokamas, nes tai bus dvasinis ir religinis įvykis. Tačiau norintieji ap-

Turino drobulės fragmentas

lankyti drobulę turės iš anksto užsiregistruoti. Pradės veikti specialus interneto portalas. Išankstinė registracija padės reguliuoti lankytojų srautus, kad nereikėtų ilgai laukti eilėje prie Turino katedros. Ypatingas dėmesys bus skiriamas Drobulę norintiems aplankyti ligoniams.

Nepriklausomybės dieną – nacionalistų riaušės

Varšuva (ELTA) – (ELTA) – Lenkijos vyriausybė pranešė, kad chuliganų sukeltų riaušių, kilusių lapkričio 11-ąją Varšuvai minint Nepriklausomybės dieną, nuostoliai siekia 21 tūkst. eurų. Per mūšius buvo sužeista daugiau nei 50 pareigūnų.

Riaušės sukėlė dešinėsios ir nacionalistinės grupuotės. Šimtai chuliganų akmenimis ir petardomis apmėtė policininkus. Pareigūnai panaudojo

vandens patrankas ir gumines kulkas.

„Patriotų armija“ pavadintų eitynių organizatoriai mėgino nuraminti demonstrantus. Nepaisant to, prie nacionalinio stadiono Varšuvoje kilo daugiau kaip dvi valandas trukę gatvių mūšiai. Policija skyrė papildomai 5 000 pareigūnų demonstracijai apsaugoti. Eitynėse dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių. Riaušių metu buvo sulaikyta 270 žmonių.

Kraupus nusikaltimas Pakistane

Islamabadas (Vatikano radijas) – Jauna krikščionių pora sudeginta gyva krosnyje. Porą pagrobė ir sudeginę asmenys ją kaltino islamo pažeminimu („piktžodžiavimu“). Kraupaus barbariškumo epizodas, pareikalavęs 26 vyro Shahzad ir 24 metų moters Shama gyvybių, įvyko Punjabo provincijos kaime „Chak 59“, prie Kot Radha Kishan, esančio į pietus nuo Lahoro miesto. Apie įvykį pranešė žmogaus teisių gynėjas Sardar Mushtaq Gill, kuris vietos krikščionių pakviestas apsilankė įvykio vietoje.

Advokatas Gill pasakojo, jog lapkričio 2 d. maždaug šimtas gretimų kaimų musulmonų savavališkai sulaikė krikščionių porą, vietinio fabriko darbininkus, įtardami piktžodžiavimo atvejį, nes buvęs pasklidęs gandas, jog pora degino Korano knygos lapus. Pagrobėjai dvi dienas laikė įkaitus uždarintus fabrike iki tragiškos atomazgos antradienio, lapkričio 4-sios rytą, kai 7 val. r. abu įgrūdė į fabriko krosnį ir gyvus sudegino. Kitų krikščionių iškviesta policija nustatė poros mirtį ir sulaikė tardymui 35 žmones.

VERSLO NAUJIENOS

Skalūnų gavyba Lietuvoje
domisi kelios JAV kompanijos

Žemaičiai protestavo prieš skalūno dujų išgavimą Lietuvoje.
Alkas.lt, A. Rasakevičiaus nuotr.

Galimybė Lietuvoje žvalgyti ir išgauti skalūnų dujas domisi kelios kompanijos iš JAV, patvirtino ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius. A. Butkevičius demonstravo politinę valią dar šiais metais užbaigti skalūnų žvalgymui ir išgavimui būtinos teisinės bazės kūrimą ir paskelbti žvalgybos konkursą.

„Aš, kaip premjeras, aišku, negaliu pažadėti kompanijoms sudaryti sąlygų žvalgybos ir gavybos darbams. Mano pažadas yra, kad visi įstatymai, kurie yra susiję su skalūnų dujų žvalgyba ir gavyba, turi būti priimti šiais metais ir turi būti paskelbtas viešas tarptautinis konkursas“, – tikino jis.

Galimų investuotojų premjeras ieškojo spalio pradžioje vykusio vizito JAV metu – jis susitiko su Skalūnų dujų asociacijos nariais.

JAV energetikos kompanija „Chevron“ iš skalūnų dujų žvalgybos konkurso Lietuvoje pasitraukė 2013 m. spalį, motyvuodama pasikeitusia mokesčių, teisine ir reguliavimo aplinka. Vėliau „Chevron“ pareiškė apskritai nesidominti galimybė žvalgyti skalūnų dujas Lietuvoje. Toks sprendimas, anot bendrovės atstovų, priimtas dėl Lietuvos nekonkurencingumo.

Vyriausybė yra pritarusi Angliavandenilių išgavimo ir apmokestinimo įstatymo pataisoms, kuriomis remiantis skalūnų dujas žvalgančios kompanijos trejus metus būtų atleistos nuo mokesčių už išgautą žaliavą, o vėliau mokėtų fiksuotą 15 proc. mokesť. Vyriausybė taip pat pritarė 10 proc. šių mokesčių pervesti į savivaldybių, kuriose bus išgaunamos skalūnų dujos, biudžetus.

Skalūnų dujų žvalgymui ar juolab gavybai aktyviai priešinosi Vakarų Lietuvos vietos bendruomenės.

Lietuvos-Danijos įmonė atidarė
gamyklą Vilkaviškyje

Lapkričio 7 d. atidarytos naujos „Baltijos tekstilės“ gamybinės ir biuro patalpos Vilkaviškyje. Veiklą plečianti Lietuvos-Danijos kapitalo įmonė į buvusio Vilkaviškio konservų fabriko atnaujinimą investavo apie 4 mln. litų. Ateityje planuojamos investicijos ir į gamybinės įrangos atnaujinimą.

Iki šiol Marijampolėje veikusi „Baltijos tekstilė“ garsėja baldinių audinių gamyba. Įmonė taip pat yra Gabriel A/S biuro baldams skirtų audinių atstovas pardavimams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Daugiau nei 90 proc. „Baltijos tekstilės“ pagaminamos produkcijos yra eksportuojama į Šiaurės šalis.

„Baltijos tekstilės“ akcininko Lars Malte teigimu, augant užsakymų skaičiui, plėtra buvo tiesiog neišvengiama: „Įmonės pastatuose Marijampolėje jau nuo 1936 m. buvo vykdoma audimo gamyba, o nuo 1999 m. veikė ‘Baltijos tekstilė’. Talentingos ir darbščios komandos Lietuvoje dėka užsakymų skaičius sparčiai auga, o gamybos plėtra buvusioje vietoje, išlaikant tinkamas darbo sąlygas bei technologinį išdėstymą, jau buvo nebeįmanoma. Todėl šį rudenį visą gamybą perkėlėme į Vilkaviškį, kur ateityje planuojame atnaujinti ir gamybos įrangą.”

Įrengus modernų gamybos padalinį, išaugo ir darbuotojų skaičius: šiuo metu „Baltijos tekstilėje“ dirba 85 darbuotojai, 16 iš jų – Vilkaviškio gyventojai, kiti į darbą važiuoja iš Marijampolės ir kitų aplinkinių rajonų.

Pasak užsienio investicijų plėtros agentūros „Investuok Lietuvoje“ Investicijų plėtros departamento direktoriaus Justino Pagirio, Danijos įmonės noriai renkasi Lietuvą: „Lietuvoje iš viso veikia apie 200 Danijos įmonių, tačiau gamybos projektams danai iš Baltijos šalių dažniausiai pasirenka Lietuvą. Bendra Lietuvos-Danijos ‘Baltijos tekstilės’ bendrovė – idealus pavyzdys, kaip sujungus šalies regionuose glūdinčias lietuvių kompetencijas ir investicijas galima pasiekti puikių rezultatų.”

Naujosiose patalpose Vilkaviškyje įsikurs ne tik „Baltijos tekstilės“ fabrikas ir administracija, bet ir kita danų kapitalo įmonė UAB „FurnMaster“, teikianti baldų gamybos paslaugas.

„Investuok Lietuvoje“ info

Amerikos lietuviai perkėlė verslą

Kaune ir Vilniuje du biurus atidarę Amerikos lietuviai teigia, kad sprendimas įsikurti Lietuvoje padeda privilioti ir naujų klientų JAV. Informacinių technologijų (IT) sprendimus siūlančią bendrovę „Devbridge Group“ Čikagoje įkūrė penki Amerikos lietuviai.

Nuo 12 metų JAV gyvenantis įmonės prezidentas Aurimas Adomavičius pasakoja, kad kuriant bendrovę negalvota, kad kažkada didžioji dalis jos darbuotojų dirbs Lietuvoje.

„Buvome penki lietuviai, kurie Amerikoje užsiiminėjome konsultacine veikla. Vieni kitus pažinojome, susijungėme ir įkūrėme kompaniją“, – pasakojo verslininkas.

Pasak jo, po pirmųjų dvejų metų kompanijoje Čikagoje jau dirbo 14 žmonių. Pradžia verslininkams nebuvo lengva, jiems visiems tai buvo pirmas bandymas kurti verslą.

A. Adomavičius pasakojo, kad pirmieji darbuotojai buvo iš pažįstamų Amerikos lietuvių rato, todėl biure Čikagoje pirmaisiais metais buvo girdėti daugiau lietuvių kalbos nei anglų.

„Viskas išėjo taip, kad keli partneriai grįžo gyventi į Lietuvą ir nusprendėme jiems atidaryti biurą Kaune, kad nereikėtų jiems dirbti iš namų“, – prisiminė pašnekovas.

A. Adomavičius pasakojo, kad prieš trejus metus Kaune atidarius pirmą įmonės padalinį suprasta, kad Lietuvoje galima daug lengviau prisitraukti aukštos kvalifikacijos programuotojų.

„Strategiškai suprato, kad JAV mums pravartu teikti dizaino paslaugas, valdyti projektus, pardavimus, užsiimti marketingu, o Lietuvoje dirbti su inžinerija. Palanku buvo ir tai, kad Lietuvoje inžinieriai labai lengvai kalba angliškai, čia aukšta darbo kultūra“, – kalbėjo į Lietuvą kelis kartus per metus grįžtantis JAV lietuvis.

Šiuo metu „Devbridge Group“ yra įdarbinusi 85 specialistus Kaune, 5 – Vilniuje ir apie 20 – Čikagoje.

A. Adomavičius nepripažįsta, kad Lietuvoje užsienio kompanijos steigia IT centrus vien dėl pigesnės darbo jėgos: „Jei lyginsime su Filipinais ar Indija, nėra čia taip ir pigu. IT sferoje kainos nėra mažos. Kai sprendėme, ar įsikurti Lietuvoje, daugiausia dėmesio skyrėme darbuotojų kvalifikacijai ir darbo kultūros kokybei. Kai dirbi Amerikos rinkoje, svarbiau kokybė, o ne kaina”.

Nesiskundžia „Devbridge Group“ prezidentas ir darbuotojų trūkumu Lietuvoje.

„Gerų specialistų surasti visada sunku, nes jų yra labai nedaug. Visada ieškome ir stengiamės pritraukti geriausius“, – teigė jis.

Plėstis Lietuvoje ir įdarbinti daugiau IT specialistų JAV lietuviai žada ir ateityje. Kitais metais planuojama darbuotojų skaičių padidinti apie 50, o po dvejų metų turėti daugiau nei 200 darbuotojų per abi šalis.

„Augimą planuojame ir Kaune, ir Vilniuje. Kol kas kitų biurų dar nesame suplanavę, bet strategiškai žiūrime ir į kitas Rytų Europos šalis – Baltarusiją, Ukrainą“, – prisipažino pašnekovas.

„Devbridge Group“ Lietuvos padalinio vadovas Viktoras Gurgždys teigė, kad į Lietuvą atsivežti IT specialistų iš Rytų kol kas nebandoma.

„Minske programuotojų atlyginimai yra didesni nei Vilniuje, tai jiems važiuoti čia nėra didelės motyvacijos. Tai mums, kaip verslui, būtų geriau patiems ten steigtis ir prisitaikyti“, – kalbėjo jis.

A. Adomavičius pripažino, kad su malonumu į Lietuvą bent trumpam atvyksta klientai iš Amerikos. Pasak jo, biurai Lietuvoje kartais pasitarnauja ir kaip priemonė naujiems klientams pritraukti.

„Mūsų Lietuvos biuras netgi atrodo įspūdingiau nei Amerikoje“, – teigė jis.

Kompanijos „Devbridge Group“ pajamos 2012-2014 m. augo nuo 2,4 mln. JAV dolerių iki 7,2 mln. JAV dolerių. Darbuotojų skaičius per šį laiką išaugo nuo 35 iki daugiau nei 100.

„Devbridge Group“ vadovai A. Adomavičius ir V. Gurgždys
DELFI. K.Čachovskio nuotr.

Ugnė Karaliūnaitė
DELFI.lt

Valiutų santykis (2014 metų lapkričio 12 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,78 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,39 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,44 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,41 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,14 LTL

Ignas Skrupskelis: asmenybė ir laikmetis

Atkelta iš 2 psl.

„Daugelis kartoja, kad svarbiausia ugdyti produktyvius, inovacijas diegiančius mokesčių mokėtojus: tariamės kuriantys demokratijas, bet jaunimą rengiam technokratijoms. O anuo metu vyravo klasikinis išauklėtos, mąstančios asmenybės idealas, pridėdant, kad vien asmenybės sugebės pasisavinti Europos kultūrinius lobius ir kurti naują Lietuvą” (psl. 78).

Profesorius Kęstutis Skrupskelis, aprašydamas akademinį tų laikų gyvenimą, kai kur pasiskundžia šių laikų studentais. Pvz., jis klausia, „kaip S. Šalkauskiui būtų sekęsi dabar su pramoginės kultūros išlepintais studentais?” (psl. 78)

Igno Skrupskelio profesoriai – žymūs vardai Lietuvos intelektualinėje istorijoje: Vincas Mykolaitis-Putinas dėstė Ignui Skrupskeliui lietuvių literatūrą, Mečislovas Reinys – psichologiją, Pranas Dovydaitis – pedagogikos istoriją, Juozas Eretas – vokiečių kalbą ir literatūrą. Aišku, kad Igno Skrupskelio mokslinis išsilavinimas buvo aukšto lygio. Įdomu buvo knygoje pamatyti nuotrauką iš 1927 m. Palangoje suvaidintos Vinco Mykoliaičio-Putino misterijos „Nuvainikuota vaidilutė”. Tarp aktorių – Ignas Skrupskelis, vaidinęs Juodąjį Vaidilą (VIII).

Atskirą skyrelį Kęstutis Skrupskelis pašvenčia ir savo motinai – Alinai Petrauskaitei. Autorius aprašo, kaip Ignas Skrupskelis ir Alina Petrauskaitė susipažino, bendravo, ir 1932 m. susituokė Kauno Arkikatedroje. Alina Petrauskaitė-Skrupskelienė buvo inteligentų dukra. Vienu metu savo būsimam vyrui ji prasitarė, kad yra gudresnė už jį. Tačiau tokia replika Skrupskelio neatbaidė. Autorius taip apibūdina savo motiną ir jos santykį su tėvu:

„Jinai buvo principingesnė feministė, pabrėžianti būtinybę moteriai tapti finansiškai nepriklausoma. Jisai tradiciškesnis, nes dažnai primeina motinystę ir moters vaidmenį šeimoje. Kartu jisai buvo gyvenimiškesnis: konkrečiais atvejais lėmė ne principai, bet tikrovė” (psl. 96).

Savo tėvelių tarpusavio santykius autorius bando pažinti, atsižvelgdamas į išlikusius laiškus. Šiais laikais laiško rašymas baigia išnykti. Jų vietą užima visokiausia elektronika. Tačiau ne taip seniai laiško rašymas buvo įprastas bendravimo būdas. Autorius pastebi, kad jo tėvai abu buvo literatai ir todėl „beveik kiekvienas laiškas buvo kūrinys nes, senuoju papročiu, laiškas buvo literatūrinis žanras” (psl. 94). Iš Kęstučio Skrupskelio aprašymo akivaizdu, kad jo tėveliai buvo bendraminčiai, kad jų santykiai buvo šilti ir paženklinti abipuse pagarba.

Daug dėmesio Kęstutis Skrupskelis kreipia savo tėvelio veiklai ateitininkų organizacijoje. Jis aprašo jo dalyvavimą Šatrijos meno draugijoje, Studentų ateitininkų sąjungoje ir vėliau Ateitininkų sendraugių sąjungoje. Autorius stengiasi pajusti to laiko dvasią ir palyginti ją su dabartine Amerikos visuomenės pasaulėžiūra. Jis rašo:

„Skrupskelio aplinka neprovokavo blaškytis. Kontrastas su mūsų laikais, ypač Amerikoje: žmogus tampomas šen ir ten. Religija siūlo viena, mokykla – kita, pramoginė kultūra – trečia. O tada vyravo klasikinė žmogiškosios gerovės samprata: ieškoti to, kas tikrai gera, kas turi išliekamosios vertės, atsisipirti trumpalaikei madai, atsisakyti trumpalaikių malonumų. Gyventi, mokytis, dirbti, linksminis, apsirengti, kurti šeimą, visą dėmesį nukreipiant į tikrąjį gerį. Toks nusiteikimas tvyrojo visoje to meto visuomenėje, aišku, tikrąjį gerį ne visiems vienodai suprantant” (psl. 109).

Tolimesnėms studijoms būsimas germanistas Ignas Skrupskelis vyko į Karaliaučiaus universitetą, kur mokslus pradėjo 1929 m. Tuo būdu jis pateko į vokišką atmosferą ir pajuto vokišką šovinizmą. Kai kurie profesoriai per paskaitas tvirtino, kad Klaipėdos kraštas grynai vokiškas ir kad lietuviai iš vokiečių yra viską gavę – plentus, ge-

Studentų ateitininkų valdyba, 1927 m. Antroje eilėje (dešinėje) – Ignas Skrupskelis

ležinkelius, elektros apšvietimą (psl. 122, 123). Ignas Skrupskelis nepasidavė tokiam vokiškam šovinizmui. Jis bandė suderinti pagarbą savo gimtajai lietuviškai kultūrai su atvirumu kitoms kultūroms. Tiesioginis Igno Skrupskelio atvykimo į Karaliaučiaus universitetą buvo susipažinti su ten dėstančiu germanistu, profesoriumi Josefu Nadleriu. Su Nadleriu Skrupskelis tarėsi dėl studijų turinio, taip pat išrinko disertacijos temą – lietuviai vokiečių literatūroje. Kai profesorius Nadleris paliko Karaliaučių ir persikėlė dirbti į Vieną, Ignas Skrupskelis taip pat perėjo į Vienos universitetą, kur 1932 m. įgijo daktaro laipsnį. Knygos viršelį puošia Igno Skrupskelio nuotrauka prie darbo stalo Vienoje, daryta 1931 ar 1932 m.

Savo tėvelio studijas užsienyje Kęstutis Skrupskelis aprašo skyreliuose „Karaliaučius” ir „Viena”. Knygą skaitant, sunku negalvoti, koks košmaras laukė Europos Antrojo pasaulinio karo metu. Autorius perduoda savo tėvo samprotavimus, stebint neramumus Europoje (poskyryje „Pasaulis serga morališkai”). Viena detalė labai vaizdžiai parodo Igno Skrupskelio charakterį ir pasaulėžiūrą. 1937 m. Ignas Skrupskelis aplankė pasaulinę parodą Paryžiuje. Po apsilankymo gimė straipsnis „Eifelio bokšto šešėlyje”, kuriame jis pažymi kontrastą tarp sovietų, vokiečių ir Lietuvos paviljonų. Sovietų paviljone – Stalino statula ir paveikslai, vaizduojantys Staliną ir beveidę minią. Vokiečių paviljone – bokštas su didžiuliu Vokietijos ereliu viršuje. O Lietuvos paviljonas kuklus. Jo centre – Juozo Mikėno „Rūpintojėlis”. Pagal Kęstutį Skrupskelį, šis straipsnis parodo, kad jo tėvas laikė save Europos kultūros žmogumi, bet buvo „neapstulbintas didžiųjų valstybių techni-

kos pasiekimų, iš kuklios lietuvių parodos nesišaipė” (psl. 137).

Baigęs studijas ir išsigijęs doktoratą, Ignas Skrupskelis grįžo į Lietuvą. 1932 m. liepos 5 d. atšventė vestuves. Ignas ir Alina Skrupskeliai apsigyveno Kaune. Jaudina trumpa autoriaus pastaba: „Prieš akis – bendro gyvenimo nepilni aštuoneri metai” (psl. 156). Žinoma, jaunavedžiai negalėjo žinoti, koks likimas jų laukia. Be abejo, jie tikėjosi, kad jiems prieš akis visas gyvenimas. O realybė buvo kitokia – kartu gyventi jiems buvo lemta tik iki 1940 m., kada Ignas Skrupskelis komunistų valdžios įsakymu buvo areštuotas.

Tie paskutiniai aštuoneri Igno Skrupskelio gyvenimo metai Lietuvoje sudaro svariausią knygos dalį. Kęstutis Skrupskelis stengiasi atskleisti ne tik savo tėvelio žurnalistinę veiklą ir dalyvavimą ateitininkų veikloje tuo metu, bet kartu bando analizuoti tų laikų politinę atmosferą Lietuvoje. Iš knygos gale išspausdintos „Asmenvardžių rodyklės” galima susidaryti vaizdą, kurie asmenys labiausiai atkreipia autoriaus dėmesį. Daug nuorodų susilaukia Juozas Brazaitis-Ambrasevičius, Leonas Bistras, Pranas Dielininkaitis, Juozas Eretas, Jonas Grinius, Zenonas Ivinskis, Antanas Maceina, Kazys Pakštas, Stasys Šalkauskis, Eduardas Turauskas. Tai galima sakyti yra ateitininkiškas elitas. Didžioji knygos dalis yra ne tik Igno Skrupskelio, bet ir jo bendradarbių, bendraminčių istorija. Autorius rašo iš ateitininkiškos perspektyvos, todėl nenuostabu, kad daug aštrios kritikos knygoje susilaukia tautininkai ir Prezidento Antano Smetonos vadovaujama Lietuvos valdžia, kuri 1930 m. uždraudė mokyklose moksleivių ateitininkų veiklą. Ta kritika ypač ryš-

Nežinoma proga. Pirmoje eil. antras iš k. – Leonardas Šimutis, antroje eil. penktas iš k. – Kazys Pakštas, septintas – Leonas Bistras, aštuntas – Aleksandras Stulginskis; trečioje eil. pirmas iš k. – Stasys Lūšys, trečias – Ignas Skrupskelis, penktas – Jonas Kardelis, šeštas – Justas Paleckis.

Su choru ji pasiryžusi „kalnus nuversti“

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Jos įkurtas Philadelphijos lietuvių choras „Laisvė“ pernai šventė dešimtmetį. Šiemet jos iniciatyva choro nariai pirmą kartą dalyvavo Lietuvoje vykusioje dainų šventėje „Čia – mano namai“. Kiekvieną sekmadienį gieda per lietuviškas Mišias Šv. Andriejaus parapijoje. Vis dažniau „Laisvė“ vyksta koncertuoti ir kitoms lietuvių bendruomenėms Wasingtone, Connecticute, New Jersey, New Yorke ir kt. Choro veikla auga visų pirma jo meno vadovės ir dirigentės Ilonos Babinskienės iniciatyva. Ši veikla nėra pagrindinis lietuvių darbas JAV, bet padeda jai realizuoti save ir atrasti savo naujas savybes muzikos pasaulyje.

Kurti chorą pastūmėjo žmonių prašymas

Prisimindama pirmuosius choro „Laisvė“ metus, Ilona tvirtina, niekada nemaniusi, kad kada nors teks burti žmones į chorą ir jam diriguoti, nors Lietuvoje ir buvo įgijusi muzikinį išsilavinimą – baigė Garliavos muzikos mokyklą, Kauno J. Gruodžio aukštesniąją muzikos mokyklą ir Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetą.

„Sakyčiau, ta nostalgija dainuoti kartu, likusi iš anksčiau gyvavusio choro ‘Viltis’, Philadelphiaje tvyrojo tiesiog ore – reikėjo tik vieno postūmio, kad žmonės vėl susirinktų dainuoti. Kai žmonės sužinojo, kad esu muzikantė, pradėjo kalbinti ir prašyti pabandyti. O man daug ir nereikėjo, nes su muzika augau nuo vaikystės, – pasakoja choro įkūrėja. – Taip ir pradėjom dainuoti Philadelphiaje. Kai 2003 m. nusprendėme važiuoti į JAV lietuvių dainų šventę Čikagoje, supratom, kad mums reikia vardo – pavadinimo. Ankstesnis choras vadinosi ‘Viltis’. Mes jau atvykome su trečiąja lietuvių banga, kai Lietuva buvo atkūrusi nepriklausomybę, todėl ir pasivadino ‘Laisve’. Iš tikrųjų, gana logiška, kad ‘Viltis’ peraugo į ‘Laisvę’.”

Pasak choro vadovės, iš pradžių susirinko nedaug dainininkų – daugiausia tai buvo likę „Vilties“ nariai. Tačiau vėliau prisijungė ir kiti asmenys – naujai atvykę į Jungtines Amerikos Valstijas. Kaip pasakoja lietuviai, Ilonos užkrečiantis nuoširdumas, turimi stiprūs muzikiniai pagrindai bei gebėjimas choristams įdiegti norą tobulėti, chorui „Laisvė“ padėjo nesusostoti ir toliau žada šviesią muzikinę ateitį.

Pati Ilona sako, kad pradėti nebuvo lengva: „Aš neturėjau patirties dirbant su choru, nes Lietuvoje muzikos mokykloje buvau akordeono mokytoja, besimokydama daugiausia studijavau liaudies instrumentinę muziką, o tuomet mažiausiai dėmesio buvo skiriama choriniam dirigavimui. Čia reikėjo išmokti ir groti, ir klausyti, kaip viskas skamba kartu. Bet visada sakau – nieko nėra neįmanomo!“

Naujojo choro vadovei daug žinių davė ruošimasis 2003 m. Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventei. „Dar tais pačiais metais su dainininke Rasa Bobelyte-Brittain skridau į vadovų seminarą stovykloje ‘Dainava’ ir pirmą kartą ten susipažinau su visais žymiais JAV lietuviais dirigentais ir va-

Choras „Laisvė“ po koncerto Long Island, NY

Nuotraukos iš asmeninio I. Babinskienės albumo

dovais. Buvo didelė garbė susitikti ir su kompozitoriumi dirigentu Faustu Strolia! Man tai buvo kažkas nuostabaus, nes dar studijuojant Lietuvoje teko susipažinti su maestro kūryba. O čia galėjau jį pamatyti tiesiogiai”, – prisimena „Laisvės“ vadovė.

Dažniausia ruošiasi giedojimui per lietuviškas šv. Mišias

Atkakliai ir ryžtingai moteriai buvo įmanoma chorą subrandinti ir pernai atšvęsti jo dešimtmetį. Pasak I. Babinskienės, visų pirma tai lemia, kad choro pagrindą sudaro labai geri dainininkai, turintys klausą ir balsus: „Tai labai palengvina darbą, todėl drąsiai sakau, kad su tokiais dainininkais galima ‘kalnus nuversti’. Esame sustiprėję tiek, kad turime ir savo akompaniatorių Georg Akerley, kuris su malonumu sutinka mums akompanuoti ir kūrinio visumą papildo savo puikiu grojimu”.

Viena iš pagrindinių choro „Laisvė“ veiklos sričių – giedojimas per lietuviškas Mišias Šv. Andriejaus bažnyčioje Philadelphiaje. Tam choristai nuolat mokosi naujų giesmių ir tobulina jau atliekamas. Toje pačioje bažnyčioje choras rengia ir religinių giesmių koncertus. Tačiau apibūdindama choro veiklą, vadovė sako, kad nėra jokio skirtumo tarp Amerikos lietuvių parapijos ir bendruomenės choro. „Kur daugiau belieka žmonėms susitikti ir pabendrauti – tik po šv. Mišių parapijos salėje. O mūsų darbas yra tas pats – pasiruošti, – pasakoja I. Babinskienė. – Šv. Mišioms paprastai ruošiamės prieš jas. Kalėdiniais ir velykiniais koncertams skiriam daugiau laiko ir pradėdam ruoštis iš anksto. Tada prireikia papildomo laiko ir po šv. Mišių.”

Pasak dirigentės, choras taip pat dainuoja daug populiarių lietuviškų dainų ir koncertuoja tautinių švenčių bei bendruomenės renginių metu, vis dažniau vyksta koncertuoti ir aplinkines lietuvių bendruomenes. Renkant dainas ir giesmes, vadovė tvirtina, pirmiausia žiūrinti į melodiją ir visos dainos ar giesmės melodiškumą. „Po to labai svarbus yra ir tekstas. Netgi bažnytinės giesmės turi būti melodingos. Tada gali dainininkai greičiau išmokti ir laisviau giedoti”, – paaiškina I. Babinskienė, skirianti laiko tiek bažny-

Choras „Laisvė“ dalyvavo Lietuvoje vykusioje dainų šventėje. Nuotraukoje (iš d.): Ilona (d.) ir jos vyras Valdas su choriste Gema Kreivėnaite.

tinėms giesmėms, tiek koncertų metu atliekamoms dainoms.

Šventėms ruošiasi iš anksto

Moteris atkreipia dėmesį, kad ši rudeni ypač daug dėmesio skiria artėjančiam parapijos jubiliejui. Todėl ir choro „Laisvė“ repeticijos dabar tapo dažnesnės. „Lapkričio 30-ąją švęsime mūsų Šv. Andriejaus parapijos 90-metį. Taigi, iš anksto pradėjom ruoštis šiam įvykiui – repetuoti naujus kūrinius, – pasakoja dirigentė. – Norėdami parodyti, kokios gražios ir melodingos yra mūsų dainos-giesmės, į programą įtraukėm būsimos dainų šventės kūrinį – dainą ‘Tėvyne mūsų’, taip pat ‘Kur giria žaliuoja’ ir originalią lietuvių vargonininko Vido Pinkevičiaus sukurta giesmę ‘Aušros žvaigždė’.”

„Ši kart tikrai turime daug daugiau darbo, nes reikia išmokti naujas giesmes, sukoordinuoti pučiamuosius instrumentus ir muzikantus (tuo klausimu padeda amerikietis dainininkas ir vargonininkas Jim Pavlock), sudė-

lioti programą, kad būtų įdomu ir gerai skambėtų. Turėtų būti įspūdinga, nes bandysim sudrebinti mūsų Šv. Andriejaus bažnyčios skliautus!” – pažada Ilona.

Kitais metais choro „Laisvė“ laukia dar vienas svarbus pasirodymas – dalyvavimas liepos 3–5 d. Čikagoje vyksiančioje JAV lietuvių dainų šventėje. I. Babinskienė šiam renginiui pradėjo ruoštis jau nuo šių metų rugpjūčio mėnesio, kai „Dainavos” stovykloje vykusiam chorvedžių seminare ji buvo pakviesta į šventės repertuaro komisiją.

„Darius Polikaitis, būsimosios dainų šventės meno vadovas, paprašė seminarą pristatyti dvi dainas ‘Lėk gerve’ ir ‘Kur giria žaliuoja’. Pastarąją diriguoti buvo nuostabu, nes dar girdėjau Lietuvoje vykusios dainų šventės garsus, – prisimena dirigentė ir sako, kad jos vadovaujamas choras su užsidegimu jau ruošiasi artėjančiai Amerikos lietuvių šventei.

Nukelta į 15 psl.

SVEIKATA

Gydytojo konsultacijos internetu

Kvalifikuotas gydytojas
Jums patogiu metu

Konsultuokitės su gydytoju
internetu Jums rūpimais
klausimais

Konsultuokis

ONA RADZEVIČIENĖ

Nenuostabu, kad vis daugiau paslaugų persikeliant į elektroninę erdvę, atsiranda poreikis ir gydytojo konsultacijoms internetu. Šios paslaugos pradėtos taikyti Amerikoje 2000 metais, ir šiuo metu jos įgyja vis didesnį populiarumą, ne tik čia, Amerikoje, bet visame pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje. Šios paslaugos prieinamos visiems, turintiems kompiuterį ar išmanųjį telefoną, besinaudojantiems elektronine bankininkyste ir kreditinėmis kortelėmis. Gydytojo konsultacija galima nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje esate. Gydytojas yra pasiekiamas pacientui tinkamu laiku, 7 dienas per savaitę. Tai ypač yra aktualu žmonėms, kurie negali atvykti į gydymo įstaigą dėl laiko stokos ar negalėdami palikti darbo vietos, o taip pat tiems, kurie nenori lankytis gydymo įstaigose padaugėjus susirgimų virusinėmis infekcijomis ir gripo epidemijų metu. Tokia paslauga aktuali lietuviams emigrantams, kurie neturi sveikatos draudimų – tai pigiau nei kreiptis į gydytoją gydymo įstaigoje. Ši paslauga taip pat yra naudinga norint išgirsti antrinę nuomonę (ang. Second opinion).

Kokių susirgimų atvejų galima konsultuotis su gydytoju internetu?

Žinoma, konsultacija internetu negali atstoti vizito pas gydytoją, bet gali suteikti medicininę pagalbą esant ūmiems susirgimams: sukarščiavus, kosint, sloguojant, esant galvos skausmams, paraudus akims, skaudant ausis, atsiradus alerginiams bėrimams, viduriuojant, patyrus smulkias traumas. Tai yra patogu ligoniams, kad jie gali gauti pagalbą tuoj pat, nelaukiant rytojaus, o taip pat išvengiant ilgo laukimo Greitosios pagalbos priėmimo skyriuose (ang. Emergency Room), sutaupant laiką bei apsisaugant nuo užsikrėtimo kitomis infekcijomis. Ši pagalba netinka esant lėtiniais susirgimams tokiems, kaip cukrinis diabetas, padidintas kraujo spaudimas, nes tai reikalauja specialių tyrimų, o taip pat ūmių susirgimų atvejais, kai reikalingi kraujo tyrimai ir įvairūs pasėliai.

Video vizitai

Gydytojo konsultacijos internetu – nauja ligonių apžiūros rūšis, žinoma kaip *Telemedicine*, vyksta naudojant video ar *Skype* programas, o taip pat SMS žinučių pagalba. JAV šiuo metu tokių konsultacijų tinklas vis labiau plečiasi. Didelio populiarumo sulaukė naujos programos, sukurtos kompanijų *Doctor on Demand* ir *Anywhere Care*, kurių metu gydytojas tiesiogiai

bendrauja su pacientu video (telefone ar kompiuteryje įrengtos *Skype* programos) pagalba. Video vizitai trunka apie 10–15 minučių, ir jų kaina 40 dol. Kai kurios draudimo kompanijos siūlo nemokamas ar sumažintas kainas konsultuojantis su *Doctor on Demand*. Konsultacijų metu net 13 valstijų gydytojai gali išrašyti medikamentus (tarp jų ir antibiotikus, bet ribotai), tačiau neturi teisės išrašyti apskaitinių nuskausminančių vaistų. *Anywhere Care* tinklas plečiasi, bet dar nėra įkurtas visose valstijose, kai tuo tarpu *Doctor on Demand* veikia nuo 2013 metų, apjungia 1 400 gydytojų, ir medicininę pagalbą galima net 47 valstijose, išskyrus Alaska, Arkansas ir Oklahoma. Vis daugiau įvairių sričių specialistų siūlo savo paslaugas internetu, ir tai yra patogų pacientams bei naudinga gydytojams ir draudimo kompanijoms.

Kaip vyksta video vizitai?

Pirmiausiai surandamas norimas puslapis, po to užsiregistruojama, atsakant į pateiktus klausimus. Tada pasirenkamas reikiamas specialistas, suderinamas laikas, kada vyks seansas. Kartais galima susisiekti su gydytoju iš karto, bet dažniausiai yra paskiriamas laikas. Paskirtu laiku gydytojas pasieks jus per *Skype*, išklausys jūsų nusiskundimus, duos patarimus, išrašys reikiamus vaistus, kuriuos galėsite įsigyti artimiausioje vaistinėje. Jei atvejis bus sudėtingesnis – nukreips į gydymo įstaigą.

Konsultacijos internetu Lietuvoje

Lietuvoje taip pat yra populiarios konsultacijos internetu. *Teleklinika* yra vienintelis licencijuotas medicinos centras, kur galima konsultuotis su įvairių specialybių gydytojais. Tam reikalinga užsiregistruoti *Teleklinika* tinklalapyje. Registruojantis nurodyti kuo daugiau informacijos. Pasirinkti norimą sritį konsultacijai. Užpildyti pateikiamą klausimyną, nurodant, kada susirgote, kokie požymiai, kokią gydymą taikėte, kokias turite alergijas, kokios ligos vyrauja šeimoje. Po to pasirenkamas apmokėjimo būdas (konsultacijos kaina – 37 Lt). Apie išvadą būsite informuoti elektroniniu paštu, pranešimu telefonu arba SMS žinutėmis. Atsakymą taip pat galima peržiūrėti prisijungus *Teleklinika.lt*. Šiuo metu Lietuvoje veikia pirmoji internetinė svetainė *Medicina-tau.lt*, kurioje taip pat galite bendrauti su gydytoju, matydami vienas kitą *Skype*. Be to, daug gydytojų yra pasiskelbę savo adresus tinklalapyje, todėl yra paprasta surasti reikiamą gydytoją ir gauti norimą pagalbą. Noriu priminti, kad atsakymus į jums rūpimus klausimus apie sveika-

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708–361–5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-940-5264.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras.
Tel. 708-691-6996

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-709-5990.

■ Sąžininga moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti 2 žmones, skaniai gamina valgyti, gali išleisti atostogų, turi dokumentus, geros rekomendacijos.
Tel. 708-691-6542.

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

anglų kalba, geros rekomendacijos.
Tel. 773-329-9918

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, buitinė anglų kalba.
Tel. 630-457-0232.

■ Gera, nuoširdi darbuotoja ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Dokumentai, patirtis.
Tel. 312-647-3208.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. Tel. 312-420-3770.

■ Labai švelni, sąžininga moteris ieško senelių priežiūros darbo arba gali pakeisti. Legalūs dokumentai.
Tel. 773-668-2001.

■ Dirbanti, rami pagyvenusi moteris ieško išsinuomoti kambarį pietiniuose Čikagos rajonuose. Tel. 708-789-3355, palikti žinutę.

tos problemas, galite rasti atsidarę *Google* langelį, bet ne visuomet gauta informacija bus suteikta profesionalų gydytojų, ir ne visuomet tai bus tikrai teisinga. Todėl neskubėkite gydytis patys, vadovaujantis *Google* patarimais, kai tuo tarpu yra prieinama kvalifikuoto gydytojo konsultacija internetu, telemedicina. Ir nepaisant to, kad telemedicina yra ateities medicina, noriu išvardinti kai kuriuos trūkumus:

- ◆ Konsultacijų internetu metu nėra gydytojo ir ligonio tiesioginio ryšio. Gydytojas nežino apie ligonį.
- ◆ Kaskart konsultuojantis vis su kitu gydytoju – nėra pastovaus sekimo. Gydytojas neturi ligonio medicininės istorijos. Kartais gydytojui yra sunku

spręsti, ar tai yra ūmus atvejis, ar dalis lėtinės problemos. (Pastaruoju metu kreipiantis į gydytoją internetu, bandoma sujungti su gydytoju, su kuriuo buvo bendrauta anksčiau).

◆ Konsultacijos internetu – nereikia, kad ateityje bus konkuruojama su gydymo įstaigomis bei bandoma jų atsisakyti. Medicinoje yra labai svarbu, kad gydytojas ne tik matytų ir girdėtų ligonį, bet kad galėtų jį ir paliesti.

Paruošta remiantis:
www.usatoday, www.americanwell,
www.teleklinika.lt,
www.doctorondemand,
www.medicinatau.lt

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Bus nebaisios jokios ligos

Retas šaltuoju metų laiku nepasigauname kokio nors viruso. Tai nosis varva, tai pakosime, tai, žiūrėk, ir gripas kaulus laužo. Natūralių priemonių visiems šiems negalavimams palengvinti daugybė. Viena iš jų, jau nuo senų laikų mūsų močiutės žinojo, – tai įvairios sriubos.

Paukštienos sultinys

Reikės: 2 sv paukštienos, petražolių šaknies, 1 svogūno, 2 morkų, saliero koto, kvapiųjų pipirų, vandens.

Paukštienos sultinį galima virti iš įvairių paukščių mėsos bei kaulų. Mėsą ir kaulus supjaustykite gabalais ir, užpylę šaltu vandeniu, virkite ant mažos ugnies. Kai užvirs, nugraibykite putas ir dar pavirę, viską perkoškite, išplaukite puodą, perplaukite mėsą bei kaulus ir kartu su prieskoninėmis daržovėmis vėl viską užvirkite. (Pastaba: verdant sultinį, niekad neišpilkite nuoviro, taip mes išpilame vitaminus ir mineralus). Virkite atidengtame puode, vis nugraibydami dar atsiradusias putas. Kai mėsa išvirs, ją išgriebkite, o sultinį dar kartą perkoškite.

Kaulų sultinys

Reikės: 2 sv cukrinių kaulų (jautienos kojų kaulai su smegenimis), morkos, svogūno, vieno saliero koto, vienos petražolių šaknies, pipirų, 3 litrų vandens.

Kaulus nuplaukite, sukupokite nedideliais gabalėliais (jei tai įmanoma) ir sudėję į puodą užpilkite šaltu vandeniu. Iš pradžių virkite ant kaitrios ugnies, o paskui ją sumažinkite. Užvirus vandeniui, puodą atidengkite ir kruopščiai nugraibykite putas. Sumažinkite ugnį ir leiskite dar pavirti apie valandą. Paskui viską perplaukite, sultinį perkoškite ir vėl viską supylus atgal, sudėkite prieskonines daržoves. Virkite ant mažos ugnies apie 4–5 valandas. Išvirtą sultinį perkoškite. Mėsos ir kaulų sultiniai verdami maždaug tris valandas.

Aštri mėsos šūpininė

Reikės: 1/2 puodelio karališkųjų virtų pupelių (galima ir kitokių), marinuoto agurkėlio, apkepto svogūno, aitriosios paprikos, česnako skiltelės, puodelio sultinio, puodelio pomidorų sulčių, puodelio gabalėliais supjaustytos jautienos, šaukšto aliejaus, druskos, pipirų, žiupsnelio paprikos miltelių, prieskonių.

Į puodą supilkite aliejų ir sudėkite nedideliais gabalėliais supjaustytą ir penkias minutes pakepintą jautieną, po to – pakepintą susmulkintą česnaką ir aitriąją papriką. Supilkite pomidorų sultis ir sultinį. Virkite dešimt minučių, nugraibydami putas. Tada sudėkite virtas pupeles, griežinėliais supjaustytus agurkus. Suberkite prieskonius ir keptus svogūnus. Patiekdami įdėkite grietinės ir žalumynų.

Agurkų sriuba su inkstais

Reikės: 1 1/2 litro vandens (5 puodelių), 3 raugintų agurkų, 4 bulvių, 1/2 saliero koto, morkos, svogūno, 3 šaukštų ryžių arba perlinių kruopų, 1–2 inkstų, šaukšto sviesto, puodelio grietinės, trupučio druskos, pipirų, lauro lapelių, petražolių.

Raugintus agurkus nulupkite ir supjaustykite kubeliais. Sudėkite į puodą kartu su išsiskyrusiu skysčiu, užpilkite truputį vandens ir troškinkite, kol suminkštės. Inkstus perpjaukite išilgai, gerai išplaukite ir mirkykite vieną valandą šaltame vandenyje. Tuomet inkstus išvirkite ir supjaustykite mažais kubeliais. Sriubai skirtą vandenį užvirkite, sudėkite išplautas kruopas ir virkite ant mažos ugnies. Morką, salierą, svogūną supjaustykite mažais ku-

beliais, pakepinkite svieste ir sudėkite į verdančias kruopas. Tada sudėkite kubeliais supjaustytas bulves ir viską virkite, kol suminkštės. Daržovėms išvirus, sudėkite inkstus, troškintus agurkus, prieskonius. Truputį pakaitinkite. Užbalinkite grietine ir pabarstykite susmulkintomis petražolėmis.

Šūpininė su perlinėmis kruopomis

Reikės: puodelio išmirkytų perlinių kruopų, 2 morkų, svogūno galvutės, 4 bulvių, ¼ kopūsto, 20 griežinėlių rūkytos dešros, 2 skiltelių česnako, lauro lapų, juodųjų pipirų žirnelių, druskos.

Užvirinkite du litrus (4 puodeliai) pasūdyto vandens. Į jį suberkite perlines kruopas, smulkiai supjaustytas daržoves ir virkite, kol kruopos suminkštės. Tuomet sudėkite dešros griežinėlius, susmulkintą česnaką, prieskonius ir pavirkite penkias minutes.

Ukrainietiški barščiai

Reikės: gabalo jautienos su kaulu (apie 2 sv), puodelio marinuotų burokėlių, šviežių kopūstų, keturių bulvių, kelių morkų, petražolės šaknies, svogūno galvutės, kelių skiltelių česnako, puodelio pomidorų, vienos paprikos, šaukšto sviesto, šaukšto miltų, rūkytų lašinukų, kelių šaukštų grietinės, trupučio cukraus, rūgšties, petražolių, krapų, lauro lapelių, pipirų, druskos.

Iš jautienos išvirkite sultinį (apie 3 valandas). Išvirusią mėsą išgriebkite, sultinį perkoškite ir puodą išplaukite. Pastatykite vėl virti, sudėkite visas prieskonines šakniavaisių daržoves, prieskonius, pasūdykite. Kol verda sultinys paruoškite daržoves. Šiaudeliais supjaustykite burokėlių, apšlakstykite citrinos sultimis ir troškinkite su lašinukais, cukrumi ir pomidorais. Svogūnus, morkas, petražolių šaknį bei papriką supjaustykite šiaudeliais ir apkepkit su sviestu. Į verdantį sultinį sudėkite šiaudeliais supjaustytą kopūstą ir kubeliais supjaustytas bulves. Po dešimt minučių sudėkite kitas apkeptas daržoves. Baigiant virti įdėkite česnaką, užpilkite vieną šaukštą miltų išmaišyto ir atskiesto su sultiniu. Leiskite užvirti. Po to, kai sultinys užvirs, puodą uždenkite. Nukaitę puodą ir keturias minutes palaikykite uždengtą. Barščius būtina valgykite karštus. Į juos galima sudėti ir kubeliais supjaustytą virtos jautienos mėsą. Patiekdami įdėkite grietinės ir pabarstykite susmulkintomis petražolėmis ir krapais.

Aštri meksikietiška sriuba

Reikės: 1 sv jautienos, 5 alyvuogių, 1/2 galvutės svogūno, 3 skiltelių česnako, 4 šaukštų pomidorų padažo, šaukšto tarkuoto sūrio, druskos, pipirų, raudonėlio (oregano), lauro lapų, aitriosios paprikos miltelių (Kajeno).

Mėsą išvirkite įbėrę pipirų, įmetę laurų lapų. Atvėsinkite ir sumalkite mėsmale. Į sultinį, kuriame virė mėsa, įpilkite puodelį virinto vandens. Svogūną ir česnaką smulkiai supjaustykite ir pakepinkite,

supilkite pomidorų tyrę, Kajeną ir dar pakaitinkite. Tada sudėkite maltą mėsą ir viską dar pakaitinkite keturias minutes. Visą masę sudėkite į sultinį, įberkite raudonėlio, sudėkite žiedeliais pjaustytas alyvuoges. Pakaitinkite. Patiekdami užbarskykite tarkuoto sūrio.

Gardūs baršteliai

Reikės: 1–2 keptų burokėlių, žiupsnelio kmynų, 2 šaukštų acto, 2 morkų, kelių džiovintų baravykų, kvapiųjų pipirų, saliero lapelių, krapų, šiek tiek druskos, cukraus.

Burokėlius švariai nuplaukite ir iškepkite karštoje orkaitėje. Kumščio didumo puikniausiai iškepa per valandą. Orkaitėje atvėsinkite, paskui nulupkite, stambiai sutarkuokite, apibarstykite trupučiu cukraus ir tarp pirštų patrintais kmynais, apšlakstykite actu ir, šakute išmaišius, palikite pusvalandžiui.

Į puodą įpilkite 4 puodelius vandens, suberkite stambiai sutarkuotas morkas, sudėkite nuplautus grybus, kvapiuosius pipirus. Virkite kol morkos ir grybai išvirs. Baigiant virti pagardinkite saliero lapeliais, krapais ir druska.

Į išvirtą skystį įdėkite porą šaukštų paruoštų burokėlių ir dešimt minučių kaitinkite uždengus, bet neleidžiant užvirti. Prieš valgant pagal skonį įdėkite grietinės.

Pastaba. Taip paruoštų burokėlių galima dėti į mėsos ir kaulų ar paukštienos sultinį. Paprastai į trijų puodelių sultinį dedama du jų šaukštai. Galima burokėlius sudėti į stiklainius ir laikyti šaldytuve (apie savaitę). Taip paruoštus burokėlius galima troškinti. Svieste pakepinti smulkiai supjaustyti svogūnai, sudedami į burokėlius, maišant pakaitinama, įberiama truputis miltų, gerai išmaišius – grietinės. Tokie burokėliai valgomi su karštomis bulvėmis, prie mėsos patiekalų. Šalti burokėliai skanu su įvairiausiais sumuštiniais, kaip salotos.

Pagal „Šeimininkė. Lt.“

A † A
KRISTINA MARTINKUTĖ

Mirė 2014 m. lapkričio 9 d.
Gimė 1952 m. gegužės 16 d. Čikagoje.
Gyveno Marquette Park, Čikagoje.
Nuliūdę liko daug pusseserių ir pusbrolių Amerikoje ir Lietuvoje.
A. a. Kristina buvo duktė a. a. Klemenso ir a. a. Stasės Rekašiūtės, sesuo a. a. Kazio.
Velionė bus pašarvota lapkričio 14 d., penktadienį, 9 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke, kur 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios.
Po Mišių a. a. Kristina bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Su choru ji pasiryžusi „kalnus nuversti“

Atkelta iš 12 psl.

Visuomet jaučia tvirtą šeimos palaikymą

Pasakodama apie chorvedės ir dirigentės darbą, ji pabrėžia, kad tas darbas turi patikti: „Tuomet ir nesi-jaučia, kai būna sunku. O energijos čia tikrai reikia labai daug“, – tvirtina moteris.
Paklausta, ar nesunku moteriai vadovauti mišriam chorui, Ilona nema-to jokio skirtumo. „Nebent sunku tik tuo aspektu, kad bosų partija man yra ‘nepasiekiamo’ vokališkai padainuoti. Daugiau jokių sunkumų nepastebiu, – juokdamasi paaiškina chorvedė ir pri-duria, kad visose situacijose jaučia vyro Valdo palaikymą, kuris taip pat priklauso chorui. – Mes visur būname kartu ir aš tikrai žinau, kad galiu juo pasitikėti visais klausimais.”
Moteris džiaugiasi, kad bet ku-riose situacijose jaučia tvirtą šeimos palaikymą. Pasak jos, tai visuomet padeda eiti į priekį ir nesustoti.

Veiklos lietuvių bendruomenėje netrūksta

I. Babinskienė taip elgtis stengėsi ir 2000 m., su šeima atvykusi į JAV. „Pradžia tikrai nebuvo lengva – viską reikėjo daryti patiems. Nežinoma šalis, nežinoma kalba, tvarka – viskas ki-taip“, – prisimena moteris, greitai pri-sijungusi prie kitų lietuvių veiklos. O jos aktyviai moteriai netrūko – teko vesti lietuvių radijo laidas, vargonauti

Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, lietuviškoje V. Krėvės mokyklėlėje dirbti muzikos mokytoja ir kt.
Dabar moteris dirba tik su choru ir, galima sakyti, jam aukoja beveik visą savo laisvalaikį. Netrukdo ir dides-ni atstumai nuo gyvenamosios ir dar-bo vietos New Jersey, kuriuos reikia įveikti vykstant į repeticijas Šv. And-riejaus parapijoje Philadelphijoje, Pennsylvanijoje. Tai daro be jokios prievartos – kaip ji pati sako „svar-biausia, yra noras, kuris padeda labai daug ko pasiekti”.
Choro vadovė turi dar vieną sva-joną – Philadelphijoje nori įkurti lie-tuvišką festivalį ir jį paversti tradici-niu renginiu. „Pernai jau suorganiza-vau – buvo atvykę vaikų kolektyvai ‘Spindulėlis’, chorelis ‘Varpelis’, ‘Krė-vukai’ (mūsų vaikučiai iš Philadelph-ijos) ir naujas šokių kolektyvas taip pat iš Philadelphijos. Tikiuosi šiais metais truputį prasiplėsti ir vėl suorgani-zuoti tokį pat festivalį”.

Chorą toliau augina ir puoselėja

Apžvelgdama savo kaip chorve-dės ir dirigentės darbą, Ilona Babins-kienė džiaugiasi, kad turi, kaip pati sako, savo „kūdikį” – chorą „Laisvė”, kurį ir toliau augina bei puoselėja. Mo-teris tikisi, kad jis ateityje neš dar dau-giau pasiekimų ir jo koncertais galės mėgautis ne viena lietuvių bendruo-menė.

2012 m. Joninės, Lakewood, NJ

A † A
MARIA MARKULIENĖ
BORTKEVIČIŪTĖ

Mirė 2014 m. lapkričio 10 d.
Gimė 1921 m. kovo 25 d. Lietuvoje.
Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Čikagos Marquette Park.
Nuliūdę liko: sūnus Andrius su žmona Emilija ir jų sūnus And-rius; duktė Rasa Aleksiūnienė ir sūnūs Darius, Linas ir Audrius; dukterėčios Jūratė Jakševičiūtė-Mohen su šeima ir Dalytė Jak-ševičiūtė, pusbrolio a. a. Eugenijaus Bartkaus žmona Danguo-lė ir šeima bei kiti giminės Lietuvoje.
Velionė buvo sesuo a. a. dr. Janinos Jakševičienės.
Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai. Ilgus metus dirbo Šv. Kryžiaus ligoninės laboratorijoje, dėstė Histologijos mokslą.
A. a. Maria buvo žmona a. a. Edvardo.
Velionė bus pašarvota šeštadienį, lapkričio 15 d. nuo 11 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park, kur 12 val. popiet bus aukojamos šv. Mišios.
Po Mišių a. a. Maria bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįs-tamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
ALGIMANTAS KUBILIUS

JAV armijos veteranas mirė 2014 m. lapkričio 10 d., savo na-muose, Marquette Park, sulaukęs 78 metų.
Gimė Vilniuje.
1949 m. atvyko į Ameriką.
Nuliūdę liko: vaikai Linas (Peter) ir Antanas „Tony” (Kelly); anūkai Jack ir Lucy Ann.
Velionis buvo vyras a. a. Irenos Virbylaitės.
Priklausė Amvets and Moose Lodge # 44, daug metų ištarna-vo United Airlines.
A. a. Algimantas pašarvotas penktadienį, lapkričio 14 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy (7700 W), Palos Hills, IL.
Laidotuvės šeštadienį, lapkričio 15 d. Iš laidojimo namų velio-nis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, ku-rioje 9 val. r. atsisveikinimas ir 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Algimantas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus daly-vauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

Su liūdėsiu pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2014 m. lapkričio 11 d. staigiai mirė mylimas

A † A
LEONAS JONAS VALAITIS

Gimė 1949 m. birželio 25 d. Čikagoje
Baigė psichologiją Loyolos universitete ir inžineriją DeVry uni-versitete.
Nuliūdę liko: žmona Vakarė ir vaikai Ada, Daina ir Saulius; mo-tina Gražina Mykolė, broliai ir seserys su šeimomis: Egidijus (Tony), Audronė Skripkienė, Vaidis, Vytautas, Algimantas ir Daiva Brannon; giminės, draugai ir pažįstami.
Laidotuvės šeštadienį, lapkričio 15 d. Atsisveikinimas 1 val. p. p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Laidotu-vių šv. Mišios 2 val. p. p.
Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvau-ti.

Nuliūdusi šeima

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vėlyvą lapkričio 8-osios vakarą, besibaigiant** Lietuvių Fondo pokyliui PLC, Lemonte, sudaužytas prie rampos stovėjęs automobilis „Toyota Sienna“ (2014). Avarijos kaltininkas raginamas paskambinti tel. 630-362-4691.

■ **Šeštadienį, lapkričio 15 d. 7 val. v. Balzeko** lietuvių kultūros muziejus kviečia į susitikimą su docente Dalia Kuiziniene. Ji skaitys paskaitą „Pasitraukimo iš Lietuvos tema išeivių tekstuose“. Paskaitoje bus analizuojama, kaip pasitraukimo iš Lietuvos tema, gyvenimo „dypukų“ stovyklose patirtys atsispindi įvairių generacijų lietuvių rašytojų novelistikoje ir romanuose. Renginys vyks lietuvių kalba. Muziejaus adresas: Balzekas Museum, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Dalia Kuizininė – Lietuvių išeivijos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja, Vytauto Didžiojo universiteto docentė, Lietuvių literatūros katedros vedėja. Tyrinėja lietuvių išeivijos kultūrą, spaudą ir literatūrą. Yra dviejų monografijų autorė, 10 knygų sudarytoja.

■ **Kviečiame praleisti sekmadienio popietę su muzika.** Lapkričio 16 d. 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje dainas atliks daugelio konkursų laimėtoja trylikametė dainininkė Agnė Giedraitytė, kurios balsas jau spėjo nuskambėti New Yorko Carnegie Hall. Kaina 15 dol. Dalyvaudami koncerte padėsite Agnei išleisti pirmąją muzikinę kompaktinę plokštelę.

■ **Papuoškite Kalėdų eglutę saro rankų darbo** šiaudinukais! Visus norinčius išmokyti padaryti šiaudinukus Kalėdų eglutei lapkričio 22 d., šeštadienį, 10 val. r. kviečiame į užsiėmimą Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Čikaga), kurį ves Vaida Lagoneckytė. Atsineškite žirkles, liniuotę ir pieštuką, o mes pasirūpinsime šiaudeliais, siūlais ir instrukcijomis. Pamokos kaina suaugusiems – 15 dol., vaikams iki 12 metų – 6 dol., muziejaus nariams – 12 dol. Registracija – tel. 773-582-6500. Bus vaišės.

■ **Lapkričio 23 d. Lietuvos šaulių sąjungos** išeivijoje Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“ (Cicero, IL) minės įkūrimo 50-metį. Šventinis renginys prasidės 9 val. r. šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje, 1510 S. 49th Court, Cicero, IL 60804. Po Mišių parapijos salėje vyks iškilmingas minėjimas. Pasietauti galite tel. 630-484-0172.

■ **Philadelphijos vyskupijos Arkivyskupas** Charles Chaput, O.F.M. Cap., atnašaus iškilmingas padėkos Mišias švenčiant Šv. Andriejaus lietuviškos parapijos 90-tą jubiliejų pirmą advento sekmadienį (per šv. Andriejų), lapkričio 30 d. 10:30 val. r. Adresas: 1913 Wallace St., Philadelphia, PA 19130. Po Mišių bus vaišės parapijos salėje. Maloniai kviečiame dalyvauti šioje šventėje. Taip pat skatiname paremti Šv. Andriejaus parapiją šia 90 metų jubiliejaus proga su dolerio auka už kiekvienus parapijos gyvavimo metus. Čekius rašyti: St. Andrew Lithuanian RC Church ir siųsti: 1913 Wallace St., Philadelphia, PA 19130.

■ **Čikagos mamų Kalėdinė šventė** vyks šeštadienį, gruodžio 6 d., Pasaulio lietuvių centre (14911 E 127th St, Lemont, IL 60439). Kiekviena atėjusi mamytė gaus dovanų krepšelį. Į jį galime įdėti ir jūsų reklamą. O galbūt norite įsteigti prizą mūsų loterijai ir pasireklamuoti tokiu būdu? Skambinkite tel. 630-207-9816.

■ **Gruodžio 7 d., sekmadienį, Čikagos ir** apylinkių visuomenė maloniai kviečiama į Čikagos Mokslo ir pramonės muziejaus (Museum of Science and Industry, 5700 South ir Lake Shore Drive gatvių sankryžoje) tradicinę programą „Kalėdos pasaulyje ir šviesų šventė“, kur 3:15 val. p. p. 50-tą (!) kartą programą atliks tautinių šokių grupė „Lietuvos Vyčiai“ (vadovės Lida Ringienė ir Aušra Karalienė). Programoje taip pat dalyvaus šokių kolektyvas „Suktinis“ (vadovė Giedrė Kniežienė), Lietuvių liaudies muzikos ansamblis „Gabija“ (vadovė Genė Razumienė) ir Kalėdų senelis John Radavich.

ALRK Moterų sąjungos #3 kuopos susirinkimas įvyks šių metų lapkričio 22 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios parapijos salėje. Kviečiame visas nares dalyvauti, reikia aptarti ir priimti svarbius sprendimus.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel. 773-585-9500

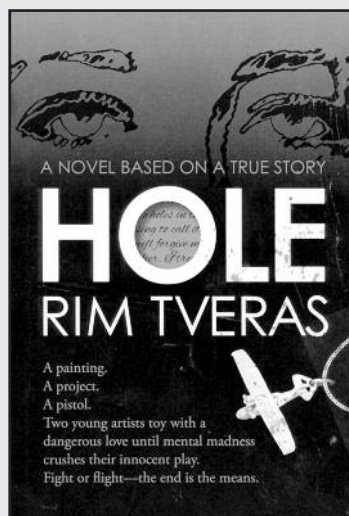
**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

HOLE

Rim (Rimvydo) Tvero
romanas

Mūsų šiuolaikinis pasaulis atrodo kaip dykuma, padengta genetiškai apdorotu McDonald maistu ir didžiuliais ar apydidžiais nepasotinamų žmonių pilvais. Tono atspausdintų lapų, bet retai pasitaiko kas nors apčiuopiama. Retai – tai nereiškia, kad niekada. Mūsų civilizacijoje, kurioje masinė vizualinė gamyba ir tariai meninė produkcija jau beveik užtvindė tą biblinį „pradžioje buvo Žodis“, Rimvydo Tvero knyga „Hole“ iš tikrųjų praduria „skylę“ Ašarų Sienoje.

Išbalansuotos proporcijos, tikroviški veikėjai, paslaptį, be jokių išimčių gaubiantis visą mūsų būtį... (ar būtų per didelis komplimentas lyginti šią knygą su Gustave Flaubert Madame Bovary?). Pamatiniai klausimai apie mūsų jausmus – šito romano esmė. Ir visa tai vyksta subtiliai graviruotame fone, su šen bei ten pasirodanciais lietuvišiais „dypukais“ ir jų „Rojaus vaikais“.

Romanas „Hole“ skirtas tiems, kurie vis dar tiki, kad literatūra ne tik nėra mirusi, bet tebedūksta kaip eržilas mūsų vaizduotės ganyklose.

Henryk Skwarczynski,
Knygos *Feast of Fools* autorius

Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 12 dol. (IL valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Filmo „Nematomas frontas“ premjera Čikagoje

Atvykite į filmo premjerą ir susitikimą su kūrėjais „Music Box“ kino teatre Čikagoje, 3733 North Southport Avenue. Filmas bus rodomas penktadienį, lapkričio 14 d. 7:30 val. v., šeštadienį, lapkričio 15 d. 7:30 val. v. ir sekmadienį, lapkričio 16 d. 1:40 val. p. p. Susitikimas su kūrėjais vyks prieš kiekvieną seansą. „Music Box“ tel. 773-871-6604, tinklalapis: www.musicbox-theatre.com.

„Nematomas frontas“ – tai filmas, pasakojantis legendinio partizano Juozo Lukšos-Daumanto gyvenimo ir viso partizanų judėjimo Lietuvoje istoriją.

Lietuvoje filmas sulaukė daug gerų atsiliepimų, buvo rodomas visuose didžiuosiuose Lietuvos kino teatruose bei Vilniaus tarptautiniame kino festivalyje „Kino pavasaris“, kur laimėjo žiūroviškiausio filmo apdovanojimą.

Filmo įgarsinime dalyvavo Andrius Mamontovas.

Daugiau informacijos apie filmą: www.theinvisiblefront.com
Filmo anonsas: <https://www.youtube.com/watch?v=hUfluzZLDGk>

